

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΗΛ. ΠΕΝΤΕΑ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

Η ΗΡΟΪΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Γ
Δημοτικόν

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΥ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ) 47

Ψηφιοποιήθηκε από το Ίνστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

18443

ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΗΛ. ΠΕΝΤΕΑ
ΔΗΜΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ

με **Η**
ΗΡΩΪΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΗΡΩΕΣ
ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ Γ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Γραμμένη σύμφωνα με τὸ ἀναλυτικὸ πρόγραμμα
τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΥ

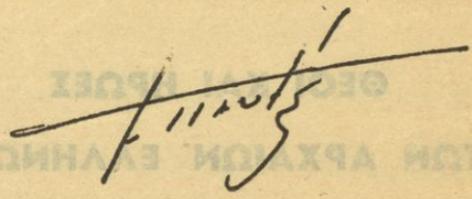
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (Πανεπιστημίου) 47

ΑΘΗΝΑΙ

18443

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΡΕΥΝΑΣ

Τά γνήσια αντίτυπα φέρουν τήν υπογραφήν του συγγραφέως.

ΙΣΤΟΡΙΑ Τ' ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ

Εκδόσεις με το εθνικόν σύμβολον
του Υπουργείου Παιδείας

ΕΚΔΟΤΙΚΟΙ ΟΙΚΟΙ ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΣΙΔΑΝΙΚΟΥ

Εκτύπ. Κ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ
Περικλέους 24—Μυκάλης 34

Η ΗΡΩΪΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

ΜΥΘΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Οί Θεοί τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Ἡ χώρα μας, ἡ πιό ὀμορφη χώρα τοῦ κόσμου, λέγεται Ἑλλάδα κι' ἐμεῖς πού τήν κατοικοῦμε, λεγόμαστε Ἕλληνες.

Οἱ ἄνθρωποι πού ἐζησαν στήν Ἑλλάδα μας τὰ χρόνια κεῖνα—πρίν νά γεννηθῆ ἀκόμη ὁ Χριστός μας—λεγόταν Ἀρχαῖοι Ἕλληνες. Ἦταν ἄνθρωποι ὠραῖοι, ἐξυπνοί, δυνατοί καί γενναῖοι, ξακουστοί. Ὁλος ὁ κόσμος μιλοῦσε γι' αὐτούς μέ θαυμασμό.

Ἐφτιαχναν ναοὺς, ἀγάλματα, γυμναστήρια καί πῆλινα ἀγγεῖα τόσο ὀμορφα. Καί σήμερα ἀκόμη ἔρχονται ἄνθρωποι ἀπ' ὄλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου νά δοῦν καί νά θαυμάσουν τὰ ὠραῖα ἔργα τους, πού βρίσκονται στὰ μουσεῖα.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες δέν πίστευαν σ' ἓνα μεγάλο—παντοδύναμο Θεό, ὅπως πιστεύομε ἐμεῖς σήμερα. Πίστευαν σέ πολλοὺς Θεούς. Ὁ λαμπερός ἥλιος, τὸ χλωμό φεγγάρι, ἓνα μεγάλο βουνό, ἡ ἀπέραντη γαλανή θάλασσα ἦταν γι' αὐτούς κι' ἓνας θεός. Κάθε πρᾶγμα μεγάλο, δυνατό κι' ὠραῖο, τὸ πίστευαν γιὰ Θεό.

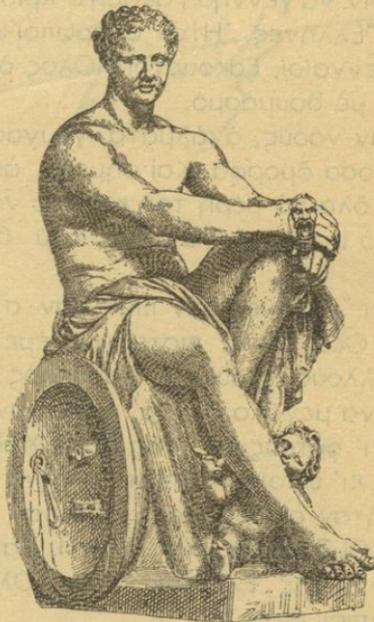
Δώδεκα ἦταν οἱ Θεοί πού πίστευαν καί λάτρευαν περισσότερο. Οἱ δώδεκα αὐτοὶ Θεοὶ κατοικοῦσαν στὸ ψηλότερο βουνό τῆς Ἑλλάδας, στὸν Ὀλυμπο, γι' αὐτὸ λεγόταν ὀλύμπιοι Θεοί.

Ἀπὸ τίς πανύψηλες κορφές τοῦ Ὀλύμπου ἔβλεπαν ὀλόγυρά τους ὄλα, ὅσα γινόταν στῆ γῆ.

Ὁ μεγαλύτερος ἀπ' ὅλους τοὺς θεοὺς, ὁ ἀρχηγός νά ποῦμε, ἦταν ὁ Δίας. Ἀσπρομάλης γέρος, καθισμένος

στό θρόνο του, κυβερνοῦσε τὸν κόσμον. Σὰν δῦμωνα, ἀλλοίμονο. Ὁλη ἡ γῆ ἔτρεμε. Ξεχώριζε τοὺς καλοὺς καὶ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους. Στους καλοὺς χάριζε τὴν εὐτυχία καὶ στους κακοὺς τὴν δυστυχία. Ἔτσι πίστευαν τότε οἱ ἄνθρωποι. Ὁ Δίας ἦταν βασιλιάς τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς. Σωστός παντοκράτορας.

Ὁ Ποσειδῶνας, ἀδελφός τοῦ Δία, ἦταν θεός τῆς θάλασσης. Κρατοῦσε στὰ χέρια του τὴν τρίαινα, δηλαδὴ ἓνα μεγάλο κοντάρι σιδερένιο ποὺ στὴν ἄκρη εἶχε τρία σουβλερά σίδερα, σὰν πηροῦνι. Μ' αὐτὴ ἀνακάτωνε τὴ θάλασσα κι' ἔκανε κύματα μεγάλα, σὰ βουνά. Ὁ Ἀπόλλωνας, θεός τοῦ ἡλίου καὶ τῆς μουσικῆς. Κάθε μέρα ἔ-

Ὁ Ἄρης θεός τοῦ πολέμου.

σερνε ἀκούραστα τὸ ὀλόχρυσον ἀμάξι τοῦ ἡλίου ἀπὸ τὴν Ἀνατολή μέχρι τὴ Δύση καὶ τὸ βράδυ, ἔπαιζε τὴν ζακουστή κιθάρα του, ποὺ σκόρπιζε γλυκὲς μελωδίες. Ὁ

*Αρης, θεός του πολέμου, ήταν πάντα άγριεμένος. Ὁ "Ηφαιστος, ήταν θεός της φωτιάς και της τέχνης. Μὲ ζηλευτή μαστοριά, ἔφτιαχνε τὰ σιδερένια ὄπλα τῶν Θεῶν καὶ τῶν ἠρώων. Ὁ Ἑρμῆς, θεός του ἔμπορίου καὶ ἀγγελιαφόρος τῶν ἄλλων θεῶν. Γιὰ νὰ τρέξη γρήγορα εἶχε στὰ πόδια καὶ στὸ κεφάλι φτερά. Ἡ Ἥρα, ἦταν γυναῖκα τοῦ Δία. Ἡ Ἑστία, θεὰ τοῦ σπιτιοῦ. Ἡ Δήμητρα, θεὰ τῆς γεωργίας, φρόντιζε νὰ κάνη ἡ γῆ πολλοὺς καὶ καλοὺς καρπούς. Ἡ Ἀφροδίτη, ἡ πιὸ χαριτωμένη ἀπ' ὅλες, ἦταν θεὰ τῆς ὁμορφιάς. Ἡ Ἄρτεμις, πού κυνηγοῦσε ἐλάφια στὰ δάση, ἦταν θεὰ τοῦ κυνηγιοῦ. Ἡ κόρη τοῦ Δία, ἡ Ἀθηνᾶ, ἦταν θεὰ τῆς ἀστραπῆς, μὰ ὕστερα ἐγινε θεὰ τῆς σοφίας καὶ τῆς εἰρήνης.

ΟΙ ΗΡΩΕΣ

Ἡ Ἑλλάδα, ἡ ὁμορφη πατρίδα μας, τὸν παλιὸ καιρὸ, ἔβγαλε τοὺς μεγαλύτερους ἄντρες τοῦ κόσμου, πού μὲ τὰ λαμπρά κατορθώματά τους δόξασαν καὶ τὸν ἑαυτὸν τους καὶ τὴν πατρίδα τους. Ἐκείνο τὸν καιρὸ, οἱ ἄνθρωποι πίστευαν πὼς οἱ Θεοί. ὅταν ἤθελαν, γινόταν ἄνθρωποι. Κατέβαιναν τότε ἀπὸ τὸ βασίλειό τους, πού ἦταν ὅπως εἶπαμε στὸν Ὀλυμπο, στὰ χωριά καὶ στὶς πολιτείες, χωρὶς βέβαια νὰ τοὺς γνωρίζουν οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔτρωγαν καὶ ἔπιναν μαζί τους.

Τύχαινε καμιά φορά στὰ μέρη πού γύριζαν νὰ βροῦν καμιά γυναῖκα πού τοὺς ἄρεζε. Ἀμέσως τὴν παντρευόταν. Τὰ παιδιά πού γεννιόταν ἀπὸ τὸ γάμο αὐτό, ἦταν δυνατὰ κί' ὁμορφα. Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες τάλεγαν ἥρωες καὶ ἡμιθέους, γιατί ἦταν ἀπὸ πατέρα θεὸ καὶ μητέρα θνητῆ. Αὐτὰ τὰ παιδιά, οἱ ἥρωες, ἔκαναν πολλὰ καὶ μεγάλα κατορθώματα, ἀληθινὰ θαύματα. Σκότωναν ληστές καὶ κακούργους, ἄγρια θηρία καὶ προστάτευαν καὶ βοηθοῦσαν τοὺς ἀδύνατους ἀνθρώπους. Οἱ ἄνθρωποι μὲ τὸ

δίκιο τους, τούς καμάρωναν και τούς τιμούσαν σαν θεούς.

Τέτοιους ήρωες ή Ελλάδα είχε πολλούς. Μά οι πιο μεγάλοι και ξακουστοί ήταν δύο: 'Ο 'Ηρακλής και ό Θησέας.

Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Τά παιδικά του χρόνια

'Ο 'Ηρακλής γεννήθηκε σέ μιά πόλη, στή Θήβα. 'Ο πατέρας του, πού είχε κάνει βασιλιάς στήν Τύρινθα, λεγόταν 'Αμφιτρύωνας και ή μητέρα του 'Αλκμήνη. 'Από μικρό παιδί έδειξε τήν μεγάλη του δύναμη και πώς μιά μέρα δά γινόταν ξακουστός σ' όλη τή χώρα.

Μιά μέρα ό 'Ηρακλής, ξαπλωμένος στήν κούνια του, έξω στήν αύλή του σπιτιού, είδε δυό μεγάλα φίδια πού είχαν λαμπερά μάτια σαν τόν ήλιο. 'Ο 'Ηρακλής, πού ήταν τότε όκτώ μηνών, δέν τρόμαξε. 'Ανασηκώθηκε από τήν κούνια του, άπλωσε τά δυό του χέρια κι' άρπαξε από τό λαιμό τά δυό φίδια. Τάσφιξε δυνατά, τόσο δυνατά, πού τά φλογερά τους μάτια σβύσανε. Σέ λίγο τά τρομερά φίδια σωριάστηκαν πνιγμένα στήν αύλή του σπιτιού. Τό κατόρθωμα αυτό, σαν άστραπή διαδόθηκε σ' όλη τήν πόλη. 'Ολος ό κόσμος μιλούσε μέ θαυμασμό γιά τόν 'Ηρακλή. 'Ο 'Αμφιτρύωνας, ό πατέρας του, έλεγε μέ περηφάνεια, πώς ό 'Ηρακλής, δά γίνη, σαν μεγαλώση, ό πιο ρωμαλέος άπ' όλους τούς άνδρώπους.

'Αργότερα, όταν μεγάλωσε καμπόσο, κι' έγινε παλληκάρι, φύλαγε τά πρόβατα του πατέρα του πάνω στό βουνό Κιθαιρώνα, πούναι κοντά στή Θήβα. Τά χρόνια κείνα ζούσε στόν Κιθαιρώνα, ένα τρομερό λιοντάρι πού ήταν ό φόβος κι ό τρόμος σ' όλη τήν περιοχή.

Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἄργησε νὰ σκοτώσῃ αὐτὸ τὸ λιοντάρι μὲ τὸ μεγάλο του ρόπαλο, πού πάντα κρατοῦσε. Τὸ δέρμα τοῦ λιονταριοῦ τόβγαλε καὶ ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη τὸ φοροῦσε σ' ὅλη του τὴ ζωὴ.

Ὁ Ἀμφιτρώνας ἤθελε νὰ δώσῃ καλὴ ἀνατροφή στὸ γιοῦ του καὶ νὰ τὸν μορφώσῃ. Γι' αὐτὸ τὸν γύμνασε στὴν πάλη, στὴν Ἰππασία, στὸ τόξο καὶ στὸ ἀκόντιο. Ὁ μουσικὸς ὁ Λίνος τὸν ἔμαθε νὰ παίξῃ λύρα καὶ νὰ τραγουδᾷ ὁμορφα παθητικὰ τραγούδια. Ἔτσι ὁ Ἡρακλῆς ἀπόκτησε ὠραῖο λεβέντικο σῶμα καὶ μεγάλη δύναμη. Ἐγίνε τὸ πιὸ λαμπρὸ καὶ ξακουστὸ παλληκᾶρι σ' ὅλη τὴ χώρα.

Ὁ δρόμος τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Κακίας

Ὄταν μεγάλωσε πιά ὁ Ἡρακλῆς, ἓνα πρᾶγμα βασά-νιζε τὸ μυαλό του. Πιὸ δρόμο ν' ἀκολουθήσῃ στὴ ζωὴ του γιὰ νὰ ζῆσῃ εὐτυχισμένος καὶ νὰ δοξαστῇ. Μιά μέρα ἀνηφόριζε στίς καταπράσινες πλαγιές τοῦ Κιθαιρώνα. Κάθε τόσο κοιτοῦσε ὀλόγυρά του, θαυμάζοντας τίς ὁμορφιές τῆς φύσης. Σὲ μιὰ στιγμή κάθισε σὲ μιὰ πέτρα σκεπτικὸς. Ξαφνικὰ βλέπει δυὸ γυναῖκες νὰ ἔρχωνται κοντὰ του. Ἡ μιὰ ἦταν ψηλὴ καὶ παχιά. Φοροῦσε μεταξωτὰ φορέματα κι' εἶχε στὰ χέρια της πολλὰ χρυσὰ στολίδια. Περπατοῦσε μὲ περηφάνεια κι' εἶχε τὸ πρόσωπό της θαμμένο γιὰ νὰ φαίνεται ὁμορφη. Ἡ ἄλλη γυναῖκα ἦταν ντυμένη μ' ἓνα ἀπλό καὶ καθαρὸ φόρεμα, χωρὶς στολίδια στὰ χέρια, μὲ πρόσωπο ἄβαφο, μὰ ὠραῖο. Βάδιζε σεμνὰ καὶ ντροπαλὰ μὲ χαμηλωμένα μάτια.

Ἡ πρώτη γυναῖκα μὲ τὰ φανταχτερὰ φορέματα, πλησιάζει τὸν Ἡρακλῆ καὶ τοῦ λέει «Γεῖα χαρὰ σου, παλληκᾶρι μου. Ξέρω τί συλλογιζεσαι. Ἄκουσέ με καὶ δὰ βρῆς ἐκεῖνο πού ζητᾷς. Ζητᾷς τὴν εὐτυχία σου, τὸ ξέρω. Ἐλα μαζί μου καὶ δὰ χαρῆς τὴ ζωὴ μὲ ὅλα τὰ καλὰ της. Γιὰ τίποτα δὲν δὰ φροντίζεις κι' ὅλα δὰ τὰ ἔχεις. Ποτέ

δέν δά δουλεύης καί δέν δά σέ μέλη γιά τίποτα άλλο, παρά μονάχα νά τρῶς, νά πίνης καί νά γλεντᾶς. Ἡ ζωή σου δά εἶναι ὅλο χαρές καί γλέντι».

Ὁ Ἡρακλῆς τότε ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι του καί ρώτησε:

— Πῶς σέ λένε, κυρά μου;

— Οἱ φίλοι μου μέ λένε «**Εὐτυχία**» μὰ οἱ ἐχθροί μου «**Κακία**», ἀπάντησε ἐκείνη.

Στό μεταξὺ ἡ ἄλλη, ἡ ὠραία καί σεμνή γυναῖκα, πλησίασε τὸν Ἡρακλῆ. «Ἐγώ—τοῦ λέει—δέν δά σέ ξεγελάσω μέ εὐχάριστες ὑποσχέσεις. Θά σοῦ μιλήσω καθάρᾳ καί ξάστερα. Ἄκουσε παιδί μου. Γιά νά χαρῆς τ' ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, πρέπει νά κοπιᾶσης, νά δουλέψης. Ἄν θέλῃς νά σ' ἀγαποῦν οἱ ἄνθρωποι, πρέπει κι' ἐσύ νά τοὺς ἀγαπᾶς καί νά τοὺς κάνῃς πάντα καλωσύνης. Θέλεις νά σ' ἀγαποῦν οἱ Θεοί; Πρέπει νά τοὺς σέβῃσαι. Νά εἶσαι ἐργατικός καί τίμιος καί πάντα τὸ καλὸ νά κάνῃς. Ἔτσι δά εἶσαι χαρούμενος καί εὐτυχισμένος».

— Καί πῶς σέ λένε; ρώτησε ὁ Ἡρακλῆς.

— **Ἀρετή**, εἶπε ἡ σεμνή γυναῖκα καί χαμήλωσε τὰ μάτια.

Σέ λίγο οἱ δυὸ γυναῖκες χαθῆκαν πίσω ὀπὸ τὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ. Ὁ Ἡρακλῆς ἔμεινε γιά λίγο σκεφτικός, ἀναποφάσιτος. Μὰ δέν ἄργησε νά πάρῃ τὴν ἀπόφαση.

— «Θ' ἀκολουθήσω—εἶπε—τὸ δρόμο τῆς Ἀρετῆς».

Χ **Τὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ.**

Ὁ Ἡρακλῆς, σὰν ἔγινε πιά ἄντρας, πῆγε σέ μιά πολιτεία πού εἶναι κοντὰ στὸ Ἄργος, στὶς Μυκῆνες. Ἐκεῖ ἦταν βασιλιάς ὁ Εὐρυσθέας, ξάδελφος τοῦ Ἡρακλῆ. Ὁ Εὐρυσθέας, ἄνθρωπος κακός, σκληρός καί φθονερός, μόλις ἀντίκρουσε τὸν Ἡρακλῆ, ἀμέσως τὸν ζήλεψε. Μέ τὸ πονηρὸ του μυαλό, σκέφτηκε νά τοῦ κάνῃ κακό. Κάλεσε τὸν Ἡρακλῆ καί τοῦ εἶπε «Ξάδελφε, ἔχω ἀκούσει πολλὰ γιά τὴ δύναμη καί τὴν ἀντρεία σου. Ὁλος ὁ κόσμος μι-

λάει μέ δαυμασμό γιά σένα, μά γιά νά γίνης πιά Ξακουστός και δοξασμένος, δά κάνης μερικά κατορθώματα» "Ετσι μίλησε ό φθονερός Εύρουσθέας στόν 'Ηρακλή. Πίστευε πώς ό 'Ηρακλής κάνοντας τά μεγάλα και επικίνδυνα κατορθώματα πού του είπε, σέ κάποιο άπ' αυτά δάβρισκε τό θάνατο. 'Ο 'Ηρακλής δέν μπόρεσε νά φέρη αντίρρηση στά λόγια του βασιλέα Εύρουσθέα και δέχτηκε. 'Υπόφερε, κινδύνεψε, μά στό τέλος βγήκε νικητής. Τά κατορθώματα αυτά πού λέγονται και άθλοι του 'Ηρακλή, τόν δόξασαν τόσο, πού όλος ό κόσμος μιλούσε γι' αυτόν.

Τό λιοντάρι τής Νεμέας

Κοντά στις Μυκήνες, είναι ή Νεμέα μέρος πλούσιο κι' όμορφο πού σήμερα βγάξει τά καλά κρασιά. Τά χρό-

Ό 'Ηρακλής σκοτώνει τό λιοντάρι τής Νεμέας.

νια τά παλιά, σ' ένα εκεί κοντινό δάσος, τριγυρνούσε ένα άγριο λιοντάρι. Κάθε μέρα κατέβαινε στόν κάμπο,

κι' ὅτι ζῶα εὕρισκε τάτρωγε. Ἀκόμη κι' ἀνθρώπους ἔτρωγε. Εἶχε γίνει ὁ φόβος κι' ὁ τρόμος τοῦ κόσμου. Κανένας δὲν τολμοῦσε νὰ πάη στὸν κάμπο νὰ καλλιεργήσῃ τὰ χωράφια. Φτώχεια καὶ δυστυχία ἀπλωνόταν σ' ὅλο τὸ μέρος. Ὁ Εὐρυσθέας διέταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ πάη νὰ σκοτώσῃ αὐτὸ τὸ λιοντάρι καὶ νὰ τοῦ φέρῃ τὸ τομάρι τοῦ θηρίου. Ὁ Ἡρακλῆς δὲν ἔχασε καιρό. Παίρνει τὸ τόξο καὶ τὸ ρόπαλό του καὶ τραβάει γιὰ τὸ δάσος ποῦ κρυβόταν τὸ λιοντάρι. Ἐψαχνε ἀπὸ δῶ, ἔψαχνε ἀπ' ἐκεῖ μέσ' τὸ δάσος, μὰ πουθενὰ τὸ λιοντάρι. Κάθησε στὸν κορμὸ ἑνὸς γέρικου δέντρου νὰ ξεκουρασθῇ. Σὲ μιὰ στιγμή ἀκούει περπατησιῆς μέσα σὲ κάτι χαμόκλαδα, λίγα μέτρα μακριὰ του. Γυρνάει καὶ βλέπει τὸ λιοντάρι. Δὲν χάνει καιρό. Σηκώνει τὸ τόξο του, σημαδεύει καλὰ καὶ τοῦ πετάει τὸ βέλος. Τὸ βέλος κτύπησε τὸ λιοντάρι πισόπλατα. Ἐνα ἄγριο μουγκριτὸ ξέφυγε ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ θηρίου, ποῦ ἔκανε γιὰ μιὰ στιγμή τὸν Ἡρακλῆ νὰ τρομάξῃ, μὰ ἀμέσως συνῆλθε ἀπὸ τὴν ταραχὴ. Κρατῶντας γερὰ μὲ τὰ ἀτσάλενια χέρια του τὸ ρόπαλο, χυμáει πάνω στὸ λιοντάρι. Κεῖνο ἔκοψε τὸ δρόμο του, κοντοστάθηκε, γούρλωσε τὰ μάτια του κι' ἐτοιμάστηκε νὰ ριχτῆ στὸν Ἡρακλῆ. Ὁ Ἡρακλῆς σάν ζύγωσε κοντά του, σηκώνει τὸ ρόπαλο γιὰ νὰ τὸ κατεβάσῃ στὸ κεφάλι τοῦ λιονταριοῦ. Τὸ λιοντάρι κατάλαβε τὸν κίνδυνο καὶ δείλιασε. Γιὰ νὰ γλυτώσῃ τόβαλε στὰ πόδια. Ἐτρεχε, ἔτρεχε μὲ ὄση γρηγοράδα μπορούσε. Ἀπὸ πίσω ὁ Ἡρακλῆς τὸ κυνηγοῦσε. Τὸ λιοντάρι ἔφτασε σὲ μιὰ σπηλιά ποῦ εἶχε δυὸ πόρτες καὶ τρύπωσε μέσα. Ἐχτίσε τὴ μιὰ μπασιά ὁ Ἡρακλῆς καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μπῆκε στὴν σπηλιά. Προχώρησε μέσσω μὲ προφύλαξη. Τὸ κορμί του εἶχε ἀνέψει ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ τὰ μάτια του πετοῦσαν σπίδες. Τὸ λιοντάρι κουλουρισμένο σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς σπηλιάς, βλέποντας τὸν Ἡρακλῆ νὰ πηγαίνει ἀπάνω του, ὤρμησε ἐναντίον του. Σηκωμένο στὰ πιαινά του πόδια, ρίχνει τὰ μπροστινά του στὸ στήθος τοῦ Ἡρακλῆ. Τὸ ρόπαλο τοῦ Ἡρακλῆ ἀνε-

βοκατεβαίνει στο σώμα του θηρίου, μα κείνο μένει άτράνταχτο κι' όλο αγωνίζεται νά τον σπαράξει. Πετάει τό ρόπαλο ό 'Ηρακλῆς κι' άγκαλιάζει από τό λαιμό τό λιοντάρι. Γίνεται άγώνας σκληρός. 'Ο ίδρώτας λούζει τό πρόσωπο του 'Ηρακλή. Κρίσιμες στιγμές. 'Ο 'Ηρακλῆς βάζει όλη τήν δύναμη και σφίγγει στο λαιμό όσο περισσότερο μπορούσε τό θηρίο. Αυτό ήτανε. Τό λιοντάρι σωριάστηκε νεκρό. 'Ο 'Ηρακλῆς τό έγδαρε, πήρε τό δέρμα του και γύρισε στις Μυκῆνες, όπου τό έδειξε στον Εύρυσθέα. Από τότε ό 'Ηρακλῆς έφερνε πάντα μαζί του τό δέρμα του λιονταριού, τήν λεοντή όπως έλεγαν οι άρχαιοι, για νά θυμάται τό πρώτο του μεγάλο κατόρθωμα.

'Η Λερναία "Υδρα

Πιο κάτω από τό "Αργος, εκεί που είναι σήμερα τό χωριό Μύλοι, τά παλιά χρόνια ήταν ή λίμνη Λέρνη. Μέσα στα δολά νερά τῆς λίμνης, ζούσε ένα μεγάλο και φοβερό νερόφιδο, που τό λέγανε "Υδρα. Αυτό τό φίδι, σωστό θεριό, είχε έννια κεφάλια και τό μείσιανό ήταν άθάνατο. Κάθε τόσο έβγαινε από τή λίμνη και τριγυρνούσε στα χωράφια.

Ζημιές μεγάλες έκανε στα ζώα και στους άγρούς. "Ανθρωπος κανένας δέν τολμούσε νά τό πλησιάση. 'Ο Εύρυσθέας καλεί μία μέρα τον 'Ηρακλή και του λέει : «'Ηρακλή, ή λερναία "Υδρα, αυτό τό τρομερό τέρας, έχει ρημάζει τον τόπο. Θέλω νά τήν σκοτώσης».

'Ο 'Ηρακλῆς χωρίς δισταγμό, παίρνει τά βέλη του και τον άνεψιό του 'Ιόλαο και τράβηξε για τή λίμνη.

Σάν έφτασε, άρχισε νά ψάχνη για νά βρη τό νερόφιδο, μα κείνο ήταν κρυμμένο στα νερά τῆς λίμνης.

Τότε, για νά τό αναγκάση νά βγη έξω, έρριχνε τά πυρωμένα βέλη του στη λίμνη. "Ενα βέλος πέτυχε τό φίδι. Λυσσασμένο από τον πόνο ξεπετιέται από τό νερό και σαν σαίτα γρήγορο, βγαίνει στη στεριά. Βγάζει ένα

ἄγριο σφυριχτό ἀπὸ τὰ ἐννιά κεφάλια του καὶ χυμᾶει πάνω στὸν Ἡρακλῆ. Χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ ὁ Ἡρακλῆς τὸ πατάει στὴν κοιλιὰ, καὶ μὲ τὸ ζερβὶ τοῦ χέρι χουφτώνει τὸ λαιμὸ τοῦ φιδιοῦ καὶ μὲ τ' ἄλλο χέρι πιάνει σφιχτὰ τὸ πρῶτο τοῦ κεφάλι καὶ τὸ στρίβει, τὸ στρίβει δυνατὰ καὶ γρήγορα ὥσπου τὸ κεφάλι κόπηκε. Ἐτοιμάστηκε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο νὰ κόψῃ καὶ τ' ἄλλο κεφάλι, καὶ τ' ἄλλο... Μὰ ἔγινε κάτι τὸ παράξενο καὶ τρομερὸ. Στὴ θέση τοῦ κομμένου κεφαλιοῦ μονομιᾶς φύτρωσαν δυὸ ἄλλα κεφάλια.—Ὁ Ἡρακλῆς τότε φώναξε στὸν Ἴολασο νὰ ρθῆ γρήγορα κοντὰ του καὶ νὰ τοῦ φέρῃ ἓνα ἀναμένο δαυλί.

Σὲ κάθε κεφάλι πού κόβει ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Ἴολασος καίει μὲ τὸ δαυλί του τὸν κομμένο λαιμὸ. Ἔτσι δὲν φύτρωσαν ἄλλα κεφάλια. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἔκοψε τὰ ὀκτὼ κεφάλια τῆς Λερναίας ὑδρας καὶ πάλεψε νὰ κόψῃ καὶ τὸ μεσαῖο, τὸ ἀθάνατο. Ἀγωνίστηκε ὥρα πολλή, μὰ στὸ τέλος τὸ ἔκοψε κι' αὐτὸ κι' ἀμέσως τόχωσε σ' ἓνα λάκκο πού τὸν σκέπασε μ' ἓνα μεγάλο βράχο.

Ἐπειὰ μ' ἓνα κοφτερὸ μαχαίρι ἀνοίξε τὴν κοιλιὰ τοῦ φιδιοῦ καὶ στὴν φαρμακερὴ χολή του βούτηξε τὰ βέλη του, πού ἔτσι ἔγιναν φαρμακερά. Ὅποιος τύχαινε νὰ πληγωθῆ ἀπ' αὐτὰ τὰ βέλη, γιατριά δὲν εἶχε. Πέθαινε ἀμέσως.

Οἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες

Κοντὰ στὸ μέρος πού εἶναι σήμερα ἡ Κόρινθος, ἦταν μιὰ λίμνη πού τὴν ἔλεγαν Στυμφαλίδα. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ λίμνη πού εἶχε νερὰ θολὰ καὶ βρώμικα κι' ἦταν γεμάτη ἀπὸ μυτερὰ βουῦρλα, ζοῦσαν κάτι παράξενα καὶ μεγάλα πουλιά, οἱ Στυμφαλίδες ὄρνιθες. Εἶχαν μύτες σουβλερές καὶ σιδερένιες. Τὰ φτερά τους καὶ τὰ πόδια τους ἦταν κι' αὐτὰ σιδερένια. Ὅταν πετοῦσαν κάναν μεγάλο θόρυβο πού ἀντιλαλοῦσε στὰ βουνὰ καὶ στὰ λαγκάδια.

Τὰ πουλιά αὐτὰ κατάστρεφαν τὰ σπαρτά καὶ ἔτρω-
γαν τὰ πουλιά καὶ τὰ ζῶα.

Ὁ Εὐρυσθέας φωνάζει πάλι τὸν Ἡρακλῆ. «Ἡρώ-
μου, τοῦ λέει, σὺ πού μὲ τὴν παλληκαριά σου σκότωσες
τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας καὶ τὴν Λερναία Ὑδρα, θέλω νὰ
σκοτώσης καὶ τὶς στιμφαλίδες ὄρνιδες, πού ρήμαξαν τὸν
τόπο»—Μὲ προθυμία ὁ Ἡρακλῆς πῆρε τὰ φαρμακερά του
βέλη καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Στυμφαλίδα λίμνη.

Ἡ λίμνη ἦταν ἀνάμεσα σὲ βουνά μὲ γκρεμούς ἀπό-
τομους καὶ χαράδρες βαθειές. Ψηλά καλάμια καὶ βουῦρλα
εἶχαν φυτρώσει γύρω καὶ μέσα στὴ λίμνη.

Νὰ πλησιάσης στὴν λίμνη ἦταν δύσκολο. Ἀνάβαθα
νερά καὶ λάσπες πολλές ἔκαναν τὸ πέρασμα δύσκολο
καὶ ἐπικίνδυνο. Μποροῦσε κανεὶς νὰ κολλήσῃ στὰ λα-
σπόνερα καὶ νὰ χαθῆ. Σὰν ζύγωσε στὴ λίμνη ὁ Ἡρα-
κλῆς εἶδε πῶς ἄλλο δέν μποροῦσε νὰ προχωρήσῃ. Ἔψα-
ξε νὰ βρῆ τὶς ὄρνιδες, ἀλλὰ τοῦ κάκου. Αὐτὲς σὰν ἔβλε-
παν κίνδυνο κρυβόταν στὶς καλάμιές καὶ τὰ βουῦρλα.
Ποῦ νὰ τὶς βρῆ κανεὶς! Ἀπελπισμένος ὁ Ἡρακλῆς ξά-
πλωσε στὴ ρίζα ἑνὸς βράχου καὶ σκεφτόταν, τί τρόπο
νὰ μεταχειριστῆ γιὰ νὰ πετάξουν τὰ πουλιά στὸν ἀέρα.

Πάνω στὴ σκέψη του, νάσου καὶ φανερώνεται μπρό-
στά του ἡ θεὰ Ἀθηνᾶ. «Πᾶρε, τοῦ λέει, αὐτὰ τὰ δυὸ
σιδερένια κρόταλα. Ἄμα τὰ κτύπησῃς, οἱ ὄρνιδες ἀμέ-
σως θὰ σηκωθοῦν καὶ θὰ πετάξουν». Καὶ τί περίεργο!
Μόλις ὁ Ἡρακλῆς κτύπησε τὰ κρόταλα, οἱ ὄρνιδες τρο-
μαγμένες πέταξαν στὸν ἀέρα.

Μὲ τὰ φαρμακερά του βέλη τὶς σημαδεύει καλὰ καὶ
τὶς κτυπάει καὶ κεῖνες μία, μία πέφτουν σκοτωμένες μέσα
κι' ἔξω στὴ λίμνη. Ὅσες γλύτωσαν ἀπὸ τὰ βέλη τοῦ
Ἡρακλῆ, πέταξαν πέρα ἀπὸ τὴ θάλασσα, πέρα μακριά,
καὶ κανεὶς δέν τὶς ξαναεἶδε ἀπὸ τότε.

Ἡ κοπριά τοῦ Αὐγεία

Στὴν Πελοπόννησο εἶναι ἡ χώρα τῆς Ἥλιδας. Ἐκεῖ τὸν παλιό καιρό βασίλευε ὁ Αὐγείας, βασιλιάς ξακουστός γιὰ τὰ πλούτη του καὶ γιὰ τὰ πολλά γιδοπρόβατα καὶ βόδια ποῦ εἶχε.

Λένε πῶς εἶχε δέκα χιλιάδες γίδια καὶ πρόβατα καὶ τρεῖς χιλιάδες βόδια, ποῦ τάκλεινε μέσα σὲ πολλοὺς καὶ μεγάλους σταύλους. Οἱ σταῦλοι αὐτοὶ εἶχαν νὰ καθαριστοῦν τριάντα ὀλόκληρα χρόνια! Ἡ κοπριά ποῦ μαζεύτηκε ἐκεῖ μέσα εἶχε γίνει βουνό καὶ τὰ ζῶα δὲν μπορούσαν οὔτε νὰ μποῦν οὔτε νὰ βγοῦν. Ἀπὸ τὴν ἀκαθαρσία καὶ τὴν ἄσχημη μυρουδιά τὰ ζῶα καθημερινὰ ψοφοῦσαν καὶ χιλιάδες μύγες καὶ κουνούπια ἔφεραν ἓνα σωρὸ ἀρρώστειες.

Ὁ Εὐρυσθέας δίνει ἐντολὴ στὸν Ἡρακλῆ νὰ καθαρίση τὴν κοπριά ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σταύλους μέσα σὲ μιὰ μέρα! Ὁ Ἡρακλῆς τί νὰ κάνη. Ἐπρεπε νὰ ἐκτελέση καὶ τὴ νέα διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα. Φεύγει ἀπὸ τὴς Μυκῆνες κ' ἔπειτα ἀπὸ μερικές μέρες πορεία ἔφθασε στὴν Ἥλιδα. Παρουσιάστηκε ἀμέσως στὸ βασιλιά Αὐγεία καὶ τοῦ λέει τὸ σκοπὸ του. Ὁ Αὐγείας τόσο χάρηκε ὥστε ὑποσχέθηκε στὸν Ἡρακλῆ πῶς ἅμα καθάριζε τοὺς σταύλους του, δὰ τοῦ ἔδινε τριακόσια βόδια γιὰ τὸν κόπο του. Ὁ Ἡρακλῆς τὴν ἄλλη μέρα πῆγε στοὺς σταύλους. Εἶδε τὴν κοπριά ποῦ εἶχε γίνει βουνό καὶ τρόμαξε. «Ἐδῶ δὲ χρειάζεται παλληκαριά εἴτε καὶ δύναμη. Μιαλό, ἐξυπνάδα χρειάζεται» εἶπε μέσα του. Καὶ νὰ τί σοφίστηκε. Ἐκεῖ κοντὰ στοὺς σταύλους περνοῦσαν δυὸ ποτάμια, ὁ Ἀλφειὸς καὶ ὁ Πηνειὸς. Πιάνει κ' ἀνοίγει δυὸ βαθεῖα χαντάκια ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς μέχρι τοὺς σταύλους. Ἐτοι τὰ νερά τῶν ποταμιῶν κύλισαν στὰ χαντάκια καὶ ξεχύθηκαν μὲ ὄρμη μέσα στοὺς σταύλους. Σὲ λίγες ὥρες ἡ κοπριά τῶν σταύλων εἶχε παρασυρθῆ ἀπὸ τὰ νερά κ' οἱ σταῦλοι λαμποκοποῦσαν ἀπὸ τὴν πάστρα.

Ὁ Ἡρακλῆς ὄλο χαρὰ γιὰ τὸ κατορθώμα του, πηγαίνει στὸν Αὐγεία. «Βασιλιά μου—τοῦ λέει—οἱ σταῦλοι σου καθαρίστηκαν. Λάμπουν ἀπὸ τὴν καθαριότητα. Τώρα δὲν ὑπάρχουν μύγες καὶ κουνούπια, εἴτε κι' ἀρρώστειες. Νὰ μοῦ δώσης τὰ τριακόσια βόδια πού μοῦ ὑποσχέθηκες» Ὁ Αὐγείας ἀρνήθηκε καὶ δὲν δέλησε νὰ δώση τὰ βόδια, μίλησε μάλιστα μὲ ἀπρεπα λόγια στὸν Ἡρακλῆ. Τότε ὁ ἥρωας θύμωσε πολὺ καὶ πάνω στὴν ὀργή του σήκωσε τὸ ρόπαλό του καὶ κτύπησε δυνατὰ τὸν Αὐγεία. Ὁ Αὐγείας δὲν ἄντεξε στὸ γερὸ κτύπημα κι' ἔπεσε κάτω νεκρὸς.

Πρὶν φύγη ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τὴ χώρα κείνη, πῆγε στὴν Ὀλυμπία κι' ἔκτισε ἕναν μεγαλόπρεπο μαρμάρينو ναὸ πρὸς τιμὴν τοῦ Δία. Στὸ ἴδιο μέρος ἔφτιαξε κι' ἕνα μεγάλο γυμναστήριο πού γινόταν κἀκε τέσσερα χρόνια οἱ ξακουστοὶ ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες. Στὸ τέλος προσέφερε θυσιὰς στοὺς θεοὺς καὶ γύρισε πάλι στὴς Μυκῆνες.

Ἄλλα κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ

Τὰ ἄγρια ἄλογα τοῦ Διομήδη.

Ὁ Ἡρακλῆς ἔπειτα ἀπὸ διαταγὴ τοῦ Εὐρυσθέα πῆγε στὴ Θράκη γιὰ νὰ πάρη τὰ ἄγρια ἄλογα τοῦ βασιλιά Διομήδη, πού τὰ ταΐζαν μὲ ἀνθρώπινο κρέας. Ὁ Διομήδης ἀρνήθηκε νὰ τοῦ τὰ δώση κι' ὁ Ἡρακλῆς χρειάστηκε νὰ κάνη σκληρὸ πόλεμο μὲ τὸ στρατὸ τοῦ Διομήδη γιὰ νὰ μπορέση νὰ τὰ πάρη. Ὁ ἥρωας νίκησε· σκότωσε τὸν Διομήδη καὶ γεμάτος περηφάνεια πῆγε τ' ἄλογα στὸν Εὐρυσθέα.

Ἡ ζώνη τῆς Ἴππολύτης.

Ὁ Εὐρυσθέας εἶχε μιὰ κόρη πού ἦταν περήφανη καὶ σκληρὴ σὰν κι' αὐτὸν καὶ πολὺ ἰδιότροπη, πού τὴν ἔλεγαν Ἀδμητη. Μιὰ μέρα λέει στὸν πατέρα της. «Θέλω τὴν χρυσὴ ζώνη τῆς Ἀμαζόνας Ἴππολύτης. Νὰ στείλῃς τὸν Ἡρακλῆ νὰ μοῦ τὴν φέρη» Ὁ πατέρας της γιὰ νὰ

μὴ τῆς χαλάση τὸ χατῆρι, πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τῆς τὴν φέρη.

Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε στὴν χώρα τῶν Ἀμαζόνων, ποὺ ἦταν κοντὰ στὸν Εὐξεινο Πόντο καὶ βρίσκει τὴν βασίλισσα Ἴππολύτη. Τῆς ζήτησε τὴ ζώνη ποὺ ἦταν φτιαγμένη ὅλο ἀπὸ χρυσάφι, μὰ κείνη ἀρνήθηκε νὰ τοῦ τὴ δώσει. Γι' αὐτὸ ὁ Ἡρακλῆς ἀναγκάσθηκε νὰ πολεμήσῃ τὴν Ἴππολύτη καὶ τίς ἄλλες ἀμαζόνες ποὺ ἦταν γυναῖκες πολεμικὲς καὶ ἀνδρεῖες. Τέλος νίκησε καὶ πήρε τὴν ὠραία ζώνη καὶ τὴν πῆγε στὴν κόρη τοῦ Εὐρουσδέα.

Τὰ βόδια τοῦ Γηρυόνη.

Πέρα μακριὰ στὴ Δύση, ἦταν ἓνα ξερονῆσι ποὺ λεγόταν Ἐρύθεια. Ἐκεῖ ζοῦσε ὁ φοβερός γίγαντας Γηρυόνης, ποὺ εἶχε δύο ποδάρια, μὰ ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπάνω εἶχε τρία σώματα καὶ τρία κεφάλια. Αὐτὸς ὁ γίγαντας εἶχε κάτι ὠραῖα χρυσοκόκκινα βόδια, ποὺ τὰ φύλαγε ἓνα τρομερὸ δικέφαλο σκυλί κι' οἱ τρεῖς γιοιοὶ τοῦ Γηρυόνη. Ἡ Ἡρακλῆς μὲ διαταγὴ τοῦ Εὐρουσδέα πῆγε στὸ νησί κι' ἀφοῦ σκότωσε τὸν γίγαντα μὲ τὰ παιδιά του καὶ τὸν ἄγριο σκύλο, πήρε τὰ βόδια καὶ τὰ ἔφερε στὶς Μυκῆνες.

Τὸ ἀγριογούρουνο τοῦ Ἐρυμάνθου.

Σ' ἓνα ψηλὸ βουνὸ τῆς Ἀρκαδίας, ζοῦσε ἓνα ἀγριογούρουνο, ἓνας κάπρος, ποὺ ἔκανε μεγάλες ζημιὲς στὴν περιοχὴ. Ὁ Ἡρακλῆς πηγαίνει στὸν Ἐρύμανθο καὶ μ' ἔξυπνο τέχνασμα πιάνει τὸ ἀγριογούρουνο ζωντανό. Τὸ βάζει στὸν ὦμο καὶ τὸ πηγαίνει πεσκέσι στὸν Εὐρουσδέα, μὰ κείνος βλέποντας τὸ ἄγριο ζῶο, τόσο φοβήθηκε, ποὺ κρύφτηκε μέσα σ' ἓνα πιδάρι.

Τὸ ἱερὸ ἐλάφι τῆς Ἄρτεμης.

Στὰ βουνὰ τῆς Ἀρκαδίας γυρνοῦσε ἓνα παράξενο ἐλάφι. Εἶχε πόδια μπρούτζινα καὶ χρυσὰ κέρατα. Πολλοὶ κυνηγοὶ θέλαν νὰ τὸ πιάσουν, μὰ κανεὶς δὲν τὸ κατῶρ-

θωνε. Ἐφευγε γρήγορα σάν ἀστραπή. Τό ἐλάφι αὐτό ἦταν τῆς θεᾶς τοῦ κηνυγίου, τῆς Ἄρτεμης. Ὁ Ἡρακλῆς πῆρε διαταγή ἀπό τόν Εὐρυσθέα νά τοῦ τό φέρη ζωντανό.

Ἐνα χρόνο τό κυνηγοῦσε χωρίς νά μπορέση νά τό πιάση. Μιά μέρα τό ἱερό ἐλάφι πού πῆγε νά περάση ἕνα ποτάμι, ὁ Ἡρακλῆς μ' ἕνα ἐπιδέξιο πήδημα τόπιασε καί τό πῆγε στόν Εὐρυσθέα, ἀλλά μέ διαταγή τῆς θεᾶς Ἄρτεμης τό ἄφησε πάλι ἐλεύθερο.

Τά μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

Σ' ἕνα μακρινό μέρος ἦταν ἕνας μαγικός κήπος πού τόν φύλαγαν τέσσερες πεντάμορφες κοπέλλες, οἱ Ἑσπερίδες, κόρες τοῦ Ἑσπερου. Μέσ' τόν κήπο αὐτό, ἦταν ὄλων τῶν λογίων τά δένδρα. Σωστός παράδεισος. Στή μέση τοῦ κήπου, δίπλα ἀπό μιὰ δροσερή πηγὴ, ἦταν καί μιὰ μηλιά πού ἔκανε χρυσά μῆλα. Ὁ Ἡρακλῆς θέλησε νά πάη νά βρῆ τόν κήπο καί νά κόψη ἀπό τὴν μηλιά τά χρυσά μῆλα. Μά πού βρισκόταν ὁ κήπος κανεὶς δέν ἤξερε. Ταξίδεψε σέ χῶρες μακρινές γιὰ νά βρῆ τόν παράξενο αὐτό κήπο. Στόν δρόμο του συνάντησε τόν γίγαντα Ἄτλα πού κρατοῦσε στοὺς ὤμους του τόν Οὐρανό. Φορτώθηκε αὐτός τόν Οὐρανό κι' ἔστειλε τόν Ἄτλαντα νά φέρη τά μῆλα. Ὁ Ἄτλαντας, πού ἤξερε πού βρισκόταν ὁ κήπος, ἔκοψε τά μῆλα καί τάδωσε στόν Ἡρακλῆ.

Ὁ ταῦρος τῆς Κρήτης.

Ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης Μίνωας εἶχε ἕναν ἄγριο ταῦρο πού κανεὶς δέν μπορούσε νά τόν πιάση. Ὁ Ἡρακλῆς πῆγε στήν Κρήτη κι' ἔπειτα ἀπό μεγάλο κόπο ἔπιασε τόν ταῦρο, τόν ἡμέρωσε κι' ὕστερα τόν καβαλλοκίεψε καί τόν ἔφερε κολυμπώντας μέχρι τὴν Ἀργολίδα. Ἀπὸ κεῖ τόν ἔβαλε στόν ὦμο του καί τόν ἔφερε στίς Μυκῆνες ὅπου τόν ἄφησε ἐλεύθερο. Ὁ ταῦρος περιπλανήθηκε καιρὸ στήν Πελοπόννησο κι' ὕστερα πέρασε τόν

Ἰσθμό κι' ἔφθασε στὸν κάμπο τοῦ Μαραθῶνα. Ἐκεῖ γύριζε μέσα στὰ χωράφια καὶ κατέστρεφε τὰ σπαρτά.

Ὁ Κέρβερος.

Ὁ Ἡρακλῆς τόσο γενναῖος καὶ ἀποφασιστικός ἦταν, ὥστε κατέβηκε στὸν Κάτω Κόσμο. Ἐκεῖ ἔπιασε ἔπειτα ἀπὸ σκληρὴ κι' ἄγρια πάλη, τὸ φύλακα τοῦ Ἄδη, τὸν Κέρβερο ποὺ ἦταν ἓνα τέρας μὲ τρία μεγάλα κεφάλια σκύλου καὶ μὲ οὐρά δράκοντα. Τὸν ἔδεσε σφιχτὰ ἀπὸ τὸ λαιμὸ μὲ μιὰ χοντρή ἀλυσίδα καὶ τὸν πῆγε στὸν Εὐρύσθεα. Μὰ μὲ διαταγὴ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ἄδη Πλούτωνα ξαναπῆγε τὸν Κέρβερο στὸν Κάτω Κόσμο.

Ὁ Θάνατος τοῦ Ἡρακλῆ

Ὁ Ἡρακλῆς, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄδλους ποὺ εἴπαμε ἔκαμε κι' ἄλλους πολλούς. Γλύτωσε τοὺς ἀνθρώπους ἀπὸ πολλὰ κακὰ γι' αὐτὸ οἱ ἄνθρωποι τὸν τίμησαν καὶ τὸν δόξασαν ὅσο κανέναν ἄλλον.

Τὸ τέλος ὅμως τοῦ Ἡρακλῆ ἦταν πολὺ θλιβερό. Κάποτε ποὺ γύριζε ἀπὸ ἓνα μεγάλο ταξεῖδι ἔβγαλε τὸ πουκάμισο ποὺ φοροῦσε καὶ φόρεσε ἓνα ἄλλο καθαρό. Μὰ τὸ πουκάμισο αὐτὸ ἦταν δηλητηριασμένο κι' ὁ Ἡρακλῆς μόλις τὸ φόρεσε ἔνοιωσε τρομερὴ φαγούρα στὸ κορμί του. Θέλησε νὰ τὸ βγάλῃ μὰ μαζί ξεκολλοῦσαν κι' οἱ σάρκες του ποὺ τούφερναν φρικτοὺς πόνους.

Γιὰ ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν μαρτυρικὴ αὐτὴ ζωὴ, παρὰ κάλεσε τὸν φίλο του Φιλοκτῆτη ν' ἀνάψῃ μιὰ μεγάλη φωτιά μὲ χοντρά ξύλα. Μόλις τὰ ξύλα ἄναψαν καλά, ὁ Ἡρακλῆς ἔπεσε στὴ φωτιά. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔγινε κάτι παράξενο. Ἐνα σύννεφο πυκνὸ φανερώθηκε, τίλιξε τὸ κορμί τοῦ Ἡρακλῆ καὶ τὸ ἀνέβασε στὸν Οὐρανό. Ὁ Θεὸς Δίας πῆρε κοντὰ του τὸν δοξασμένο ἥρωα καὶ τὸν ἔκανε ἀθάνατο καὶ τοῦ ἔδωσε γυναῖκα τὴν ὁμορφὴ τὴν Ἥβη, τὴν Θεὰ τῆς νεότητος.

Ο ΘΗΣΕΑΣ

Ἡ γέννηση καὶ τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Θεσέα

Τὸν παλιὸ καιρὸ βασιλιάς τῆς Ἀθήνας ἦταν ὁ Αἰγέας, ἄνθρωπος καλόκαρδος καὶ σοφός. Ἐνα καλοκαίρι ταξίδεψε στὴν Τροίζῃνα πού εἶναι ἀντίκρυ στὸ ὄμορφο νησί τοῦ Πόρου, στὸ ἀκρογιάλι τῆς Πελοποννήσου. Ἐκεῖ τὸν φιλοξένησε ὁ Πιτθέας, ὁ βασιλιάς τῆς Τροίζηνίας πού εἶχε μιὰ κόρη, τὴν Αἶδρα, γνωστὴ σ' ὅλο τὸ βασίλειο γιὰ τὴν ὀμορφιά της. Σὰν τὴν εἶδε ὁ Αἰγέας δαμπώθηκε ἀπὸ τὰ κάλλη της καὶ τὴ ζήτησε γιὰ γυναῖκα του. Ὁ πατέρας της, ὁ γέρο Πιτθέας πού ἐκτιμοῦσε πολὺ τὸν Αἰγέα, δὲν ἔφερε ἀντίρρηση κι' ὁ γάμος ἐγίνε.

Λίγο καιρὸ μετὰ τὸ γάμο, ὁ Αἰγέας θέλησε νὰ γυρίσει στὸ βασίλειό του, στὴν Ἀθήνα. Ἡ γυναῖκα του ἢ Αἶδρα, δάμενε στὴν Τροίζῃνα κοντὰ στὸν πατέρα της. Πρὶν νὰ φύγει ὁ Αἰγέας κάλεσε τὴ γυναῖκα του καὶ τῆς εἶπε:

— Αἶδρα, ἐγὼ θὰ φύγω γιὰ τὴν Ἀθήνα. Τὸ παιδί πού θὰ γεννηθῆ θέλω νὰ τὸ φροντίσεις πολὺ καὶ νὰ τὸ προσέχεις σὰν τὰ μάτια σου. Νὰ τὸ γυμνάσεις καλὰ τὸ σῶμα του καὶ νὰ τὸ κάνης γνωστικὸ καὶ σοφὸ. Σὰν μεγαλώσει καὶ γίνῃ παλληκάρι νὰ τὸ ὀδηγήσεις σ' αὐτὸ ἐκεῖ τὸ μέρος. Κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο βράχο πού βλέπεις, ἔχω βάλει τὸ σπαθὶ μου καὶ τὰ πέδιλά μου. Ἄν μπορέσει τὸ παιδί μας καὶ κυλήσει τὸ βράχο μόνο του, ἄς πάρῃ τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πέδιλα καὶ νάρθῃ στὴν Ἀθήνα νὰ μὲ βρῇ.

Ἀποχαιρέτησε τὴ γυναῖκα του κι' ἔφυγε.

Ἦστερα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες ἢ Αἶδρα γέννησε τὸ Θεσέα. Ὁ παππούς καὶ ἡ μητέρα του τὸν μεγάλωσαν μὲ μεγάλη ἱστορική καὶ φροντίδα. Κάθε μέρα ὁ Θεσέας γυμναζόταν στὸ γυμναστήριο σ' ὅλα τ' ἀγωνίσματα. Κι' ἕνας σοφὸς δάσκαλος τὸν ἔμαθε γράμματα. Ἔτσι ἀποχτήσε γερὸ κορμὶ καὶ μεγάλη γνώση.

Ὅταν μεγάλωσε κι' ἔφτασε στὰ δεκατέσσερα χρό-

νια, ή μητέρα του τόν πήγε στο μέρος πού είχε βάλει ο Αιγέας τὸ σπαθὶ καὶ τὰ πέδιλά του καὶ τοῦ εἶπε τὴν ἐντολή τοῦ πατέρα του. Ὁ Θησέας ἀνασκουμπώθηκε, ζύγωσε στὸ βράχο καὶ μὲ μιὰ ἀπότομη κίνηση ὁ μεγάλος βράχος κυλίστηκε. Ἡ Αἴδρα καμάρωνε τὸ γιοῦ της καὶ ἀπὸ τὴ χαρὰ της τόν ἀγκάλιασε καὶ τόν φίλησε.

Ὁ Θησέας φόρεσε τὰ πέδιλα, ἔζωσε στὴ μέση τὸ σπαθὶ κι' ὄλος καμάρι καὶ λεβεντιὰ πήγε στὸν παπποῦ του.

Ὁ Θησέας πηγαίνει στὴν Ἀθήνα

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Θησέας ἦταν ἔτοιμος νὰ φύγει γιὰ τὴν Ἀθήνα. Φαινόταν πολὺ λυπημένος πού θὰ ἀποχωριζόταν τὴν μητέρα του καὶ τόν παπποῦ του.

Ὁ Πιτθέας κι' ὄλοι οἱ συγγενεῖς του τόν συμβούλευσαν νὰ πάη στὴν Ἀθήνα ἀπὸ τὴ θάλασσα μὲ κανένα καράβι. Ὁ δρόμος τῆς στεριᾶς—τοῦ εἶπαν—εἶναι ἐπικίνδυνος. Εἶναι γεμάτος ἀπὸ ληστὲς καὶ κακούργους. Μὰ ὁ Θησέας ποῦ ν' ἀκούση. Προτίμησε τὸ μακρυνὸ καὶ γεμάτο κινδύνους δρόμο τῆς στεριᾶς κι' ὄχι τὸν σύντομο καὶ σίγουρο δρόμο τῆς θάλασσας.

Φοβήθηκε τὸ φιλότιμο παλληκᾶρι μὴν πῆ ὁ κόσμος πὼς πήγε ἀπὸ τὴ θάλασσα, γιατί φοβήθηκε τοὺς ληστὲς καὶ τοὺς κακούργους. Ἐπειτα εἶχε ἀκούσει γιὰ τοὺς ἡρώισμούς καὶ τὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ κι' ἡ καρδιά του φλογιζόταν ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ κάνη μεγάλα ἔργα, νὰ γίνη κι' αὐτὸς ἥρωας.

Μὲ φιλιὰ καὶ μὲ δάκρυα χωρίστηκε ἀπὸ τοὺς δικούς του. Φορώντας τὰ πέδιλα τοῦ πατέρα του καὶ μὲ τὸ σπαθὶ ζωσμένος, ξεκίνησε τ' ἀτρόμητο παιδί γιὰ τὴν Ἀθήνα.

Ὁ Θησέας σκοτώνει ληστὲς καὶ κακούργους

Ὁ Περιφήτης.

Ὁ Θησέας δὲν εἶχε κάνει μιὰ-δυὸ μέρες δρόμο, πού

ἔφτασε στήν Ἐπίδωρο. Στό μέρος ἐκεῖνο ζοῦσε ὁ κακοῦργος Περιφήτης. Ὁ ἀγριάνθρωπος αὐτός φοροῦσε ἕνα τομάρι Ἀρκούδας καί στά χέρια του κρατοῦσε ἕνα χοντρό ρόπαλο, πού μ' αὐτό σκότωνε τούς διαβάτες. Ἄλλοιμονο στούς ἀνθρώπους πού περνοῦσαν ἀπό τό μέρος του. Τούς κτυποῦσε ξαφνικά στό κεφάλι μέ τό χοντρό ρόπαλό του καί τούς σκότωνε. Ὑστερα τούς λήστευε.

Ὁ ἥρωάς μας μόλις ἔφτασε στό μέρος πού παραφύλαγε ὁ Περιφήτης καί μόλις τόν εἶδε νά ἐτοιμάζεται νά τόν κτυπήσει μέ τό ρόπαλο, ὀρμάει πάνω στόν κακούργο. Πάλεψαν σκληρά ὦρα πολύ. Ὁ Θεσέας μέ ἐπιδέξιο τρόπο τοῦ ἀρπάζει τό ρόπαλο τοῦ τό φέρνει δυνατά στό κεφάλι. Ὁ ληστής σωριάστηκε κάτω νεκρός.

Ὁ Σίνης.

Ὁ Θεσέας συνέχισε τό δρόμο του γιά τήν Ἀθήνα. Ὄταν ἔφτασε στόν Ἰσθμό τῆς Κορίνθου συνάντησε ἕναν ἄλλον ἀπαίσιο κακούργο, τόν Σίνη. Αὐτός θανάτωνε τούς διαβάτες μέ τρόπο τρομερό. Μέ τά γερά του χέρια λύγιζε τίς κορυφές δυό κυπαρισσιῶν καί στή μιᾷ ἔδενε τό ἕνα ποδάρι τοῦ δύστυχου διαβάτη καί στήν ἄλλη κορυφή ἔδενε τό ἄλλο του ποδάρι κι' ἔπειτα ἄφινε τίς κορυφές ἐλεύθερες. Ἔτσι ὁ ἄμοιρος διαβάτης σχιζόταν στά δύο. Ὁ Θεσέας θανάτωσε τόν Σίνη μέ τόν ἴδιο κι' αὐτός τρόπο.

Ὁ Σκείρνας.

Ἄλλος κακούργος ἦταν ὁ Σκείρνας. Τό λημέρι του ἦταν κοντά στά Μέγαρα, ἐκεῖ πού εἶναι σήμερα ἡ Κακή Σκάλα. Ὅποιος περνοῦσε ἀπό κεῖ τόν λήστευε κι' ὕστερα τόν γκρέμιζε ἀπό κάτι ψηλά βράχια, κάτω στή θάλασσα. Ὁ Θεσέας σάν ζύγωσε τόν Σκείρνα, τοῦ δίνει μιᾷ γερῆ κλωτσιά καί τόν πέταξε στή θάλασσα.

Ὁ Προκρούστης.

Λίγο πιο ἔξω ἀπό τήν Ἀθήνα, εἶναι τό Δαφνί. Τά

χρόνια τὰ παλιὰ ζοῦσε ὁ Προκρούστης, ἓνας ληστής καὶ κακοῦργος, ποῦ ἦταν φόβος καὶ τρόμος στοὺς διαβάτες. Αὐτὸς σκότωνε τοὺς περαστικούς ἀνθρώπους μὲ πολὺ ἄγριο τρόπο κι' ὕστερα τοὺς λήστευε.

Τοὺς ἔδενε γερὰ καὶ σφιχτὰ πάνω σ' ἓνα κρεβάτι. "Ἄν ὁ διαβάτης ἦταν μακρύτερος ἀπὸ τὸ κρεβάτι, τοῦ ἔκοβε μ' ἓνα τσεκούρι τὸ σῶμα ποῦ περίσσευε! "Ἄν πάλι ἦταν πιὸ κοντὸς ἀπὸ τὸ κρεβάτι, τὸν ἔπιανε ἀπὸ τὰ ποδάρια καὶ τὸν τραβοῦσε δυνατὰ γιὰ νὰ γίνη τὸ σῶμα του ἴσιο μὲ τὸ κρεβάτι. "Ἐτσι οἱ διαβάτες πέδαιναν μαρτυρικά πάνω στὸ κρεβάτι τοῦ τρομεροῦ κακούργου. Τὸ τέλος του ὅμως δὲν ἄργησε νὰ ρθῆ. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποῦ θανάτωνε τοὺς διαβάτες, θανατώθηκε κι' αὐτὸς ἀπὸ τὸν Θησέα.

Ὁ Θησέας φτάνει στὴν Ἀθήνα

Τὰ κατορθώματα τοῦ Θησέα ἔγιναν γνωστὰ καὶ στὴν Ἀθήνα. "Ὀλος ὁ κόσμος μιλοῦσε μὲ θαυμασμό γιὰ τὸ παλληκάρι. "Ὅταν ἔφθασε στὴν Ἀθήνα ὁ Θησέας, οἱ Ἀθηναῖοι τοῦ ἔκαναν λαμπρὰ ὑποδοχή. Ὁργάνωσαν γιορτές καὶ πανηγύρια γιὰ νὰ τιμήσουνε τὸν ἥρωα. Ὁ Αἰγέας μόλις ἀντίκρουσε τὸ νέο καὶ εἶδε τὰ πέδιλα καὶ τὸ σπαθὶ ποῦ φοροῦσε τὸν ἀνεγνώρισε ἀμέσως. Ρίχτηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ γιουῦ του καὶ μὲ δάκρυα χαρᾶς τὸν γέμισε φιλιὰ.

Ὁ ταῦρος τοῦ Μαραθῶνα

Κεῖνο τὸν καιρὸ, ἔξω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, στὸν κάμπο τοῦ Μαραθῶνα, ζοῦσε ἓνας ἄγριος ταῦρος ποῦ ἔκανε μεγάλες καταστροφές στὰ σπαρτὰ. Τὸν ταῦρο αὐτὸ εἶχε φέρει ὁ Ἡρακλῆς ἀπὸ τὴν Κρήτη στὸν Εὐρυσεῖα.

Ὁ Θησέας δὲν ἔχασε καιρὸ. Πηγαίνει στὸν Μαραθῶνα καὶ μὲ τὴν παλληκαριά του καὶ τὴν ἐξυπνάδα του πιάνει τὸν ταῦρο καὶ τὸν φέρνει πάνω στὸν ὦμο του

στήν Ἀθήνα. Ὅλος ὁ κόσμος ἔκανε μεγάλη ὑποδοχή στὸν Θησέα καὶ τὸν ζητωκραύγασε μὲ ἐνθουσιασμό.

Τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα τοῦ Θησέα.

Ὁ Μινώταυρος

Οἱ Ἀθηναῖοι εἶχαν κάποτε πόλεμο μὲ τοὺς Κρητικούς κι' ἔτυχε νὰ νικηθοῦν. Γι' αὐτὸ ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης Μίνωας ὑποχρέωσε τοὺς Ἀθηναίους νὰ στέλνουν κάθε χρόνο ἑπτὰ νέους καὶ ἑπτὰ νέες στὴν Κρήτη νὰ τοὺς τρώῃ ὁ Μινώταυρος. Αὐτὸς ἦταν ἕνα θηρίο μὲ ἀνθρώπινο κορμὶ καὶ μὲ κεφάλι ταύρου. Ἔμενε σὲ μιὰ δεοσκοτεινὴ σπηλιά μὲ πολλὰ μικρὰ δωμάτια, μὲ στενοὺς καὶ μπερδεμένους διαδρόμους, πού τὴν ἔλεγαν λαβύρινθο. Ἦταν ἡ τρίτη χρονιά πού δὲ ἔστελναν οἱ Ἀθηναῖοι τοὺς νέους καὶ τίς νέες γιὰ τροφή τοῦ ἀγρίου θηρίου, τοῦ Μινώταυρου. Ράγισε ἡ καρδιά τοῦ Θησέα ἀπὸ λύπη, ὅταν εἶδε τοὺς λεβέντες νὰ ἐτοιμάζονται γιὰ τὸ ἀγύριστο ταξίδι. Τρέχει στὸν πατέρα του καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ πάῃ κι' αὐτὸς στὴν Κρήτη μαζί μὲ τὰλλα τὰ παιδιά.

Ὁ Αἰγέας στὴν ἀρχὴ ἀρνῆθηκε, μὰ στὸ τέλος ἀναγκάσθηκε μὲ μεγάλη του λύπη νὰ ἐπιτρέψῃ στὸ μοναχογιό του νὰ ταξιδέψῃ. Μὲ δάκρυα στὰ μάτια ἀποχαιρέτησε τὸ Θησέα καὶ τοῦ εἶπε. «Ἄν σκοτώσῃς τὸ Μινώταυρο ν' ἀλλάξῃς στὸ γυρισμὸ τὰ μαῦρα πανιά τοῦ καραβιοῦ. Νὰ βάλῃς ἄσπρα».

Ὁ Θησέας στὴν Κρήτη

Τὸ καράβι ἄφισε τὸ λιμάνι τοῦ Πειραιᾶ κι' ἀνοίχτηκε στὸ Πέλαγος. Ὁ θρῆνος καὶ τὰ δάκρυα τῶν Ἀθηναίων στὴν παραλία, συνῶδευαν τὸ καράβι στὸ ταξίδι τοῦ θανάτου.

Σὲ λίγες μέρες ἔφθασαν στὴν Κρήτη. Ὁ Θησέας παρουσιάστηκε στὸν Μίνωα καὶ ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ σκο-

τώση ἂν μπορέσει τὸ Μινώταυρο Ὁ Μίνωας πρόδυμα τοῦ ἔδωσε τὴν ἄδεια, γιατί πίστευε πῶς ὁ Θησέας δὲν δά γλύτωνε μὲ κανένα τρόπο ἀπὸ τὸ θηρίο.

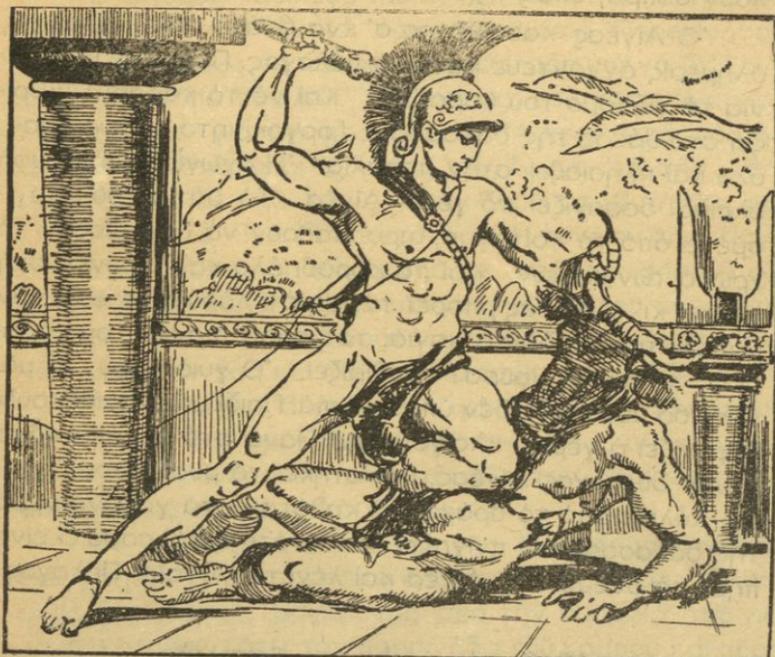
Ἡ τύχη βοήθησε τὸ Θησέα καὶ νὰ πῶς. Ἡ κόρη τοῦ Μίνωα ἢ ὄμαρφη Ἀριάνδη, ὅταν εἶδε τὸ λεβεντόκορμο καὶ ἄφοβο παλληκάρι, τὸν Θησέα, τὸν συμπάθησε. Μὲ προφύλαξη τὸν πλησίασε καὶ τοῦ ἔδωσε ἓνα κουβάρι κλωστή καὶ ἓνα ξίφος καὶ μὲ σιγανή καὶ πονεμένη φωνή τοῦ εἶπε: «παλληκάρι μου ζήλεψα τὴν κορμοστασιά σου καὶ τὴν ὁμορφιά σου. Δὲν θέλω νὰ χαθῆς. Ἄκουσέ με. Τὴν ὥρα πού δά μπῆς στὸ λαβύρινθο νὰ δέσης τὴν μιά ἄκρη τῆς κλωστῆς πού σοῦ ἔδωσα στὴν πόρτα. Ὑστερα νὰ ξετυλίγης τὸ κουβάρι καὶ νὰ προχωρῆς. Ἄμα σκοτώσης μὲ τὸ ξίφος πού κρατᾷς τὸν Μινώταυρο, νὰ μαζεύης τὴν κλωστή. Ἔτσι δά μπορέσεις νὰ ξαναβγῆς ἀπὸ τὴ σπηλιά».

Ὁ Θησέας εὐχαρίστησε τὴν καλὴ βασίλοπούλα καὶ μὲ θάρρος ξεκίνησε μπροστὰ αὐτὸς καὶ πίσω οἱ νέοι μὲ τίς νέες γιὰ τὸ Λαβύρινθο.

Ὁ Θησέας σκοτώνει τὸ Μινώταυρο

Ὅταν ἔφτασαν στὴ σπηλιά, ὁ Θησέας ἔδεσε τὴν ἄκρη τῆς κλωστῆς στὴν πόρτα κι' ὕστερα μπῆκε μέσα χωρὶς φόβο. Πίσω του ἀκολουθοῦσαν οἱ σύντροφοὶ του μὲ χτυποκάρδι. Ὅσο προχωροῦσε, τόσο ξετύλιγε τὸ κουβάρι. Προχωρώντάς στὸ πυκνὸ σκότάδι τῆς σπηλιάς, ζύγωσαν στὸ Μινώταυρο. Τὸ θηρίο ἄκουσε τὰ πατήματα καὶ μούγρισε ἀπὸ εὐχαρίστηση. Οἱ σύντροφοι τοῦ Θησέα λαχτάρησαν ἀπὸ τὸν τρόμο, μὰ ὁ Θησέας πάντα γενναῖος κι' ἄφοβος προχωροῦσε γιὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Μινώταυρο. Καὶ τὸ θηρίο ἀγριεμένο καὶ μὲ μάτια φλογισμένα χυμᾷ πάνω στὸν Θησέα. Τὸ ἀτρόμητο παλληκάρι ἔδεν χάνει καιρό· σηκώνη γρήγορα τὸ ρόπαλο καὶ δίνει μιά στὸ θηρίο. Ἐνα ἄγριο μουγγρητὸ ξέφυγε ἀπὸ τὸ ἀφρισμένο στό-

μα του. Ὁ Θηρέας ξανασηκώνει τὸ ρόπαλο καὶ τοῦ τὸ ξαναφέρνει μὲ δύναμη δυό-τρεις φορές στὸ κεφάλι. Ὁ Μινώταυρος μουγγρίζοντας σωριάστηκε χέμω. Σὲ μιὰ στιγμή πάει νὰ σηκωθῆ. Τὰ σουβλερὰ κέρατά του ἐτοιμάζεται νὰ τὰ χῶση στὴν κοιλιά τοῦ Θηρέα, μὰ τὸ παλ-

Ὁ Θηρέας σκοτώνει τὸ Μινώταυρο.

ληκὰρι μας, γρήγορο σὰν ἀστραπή, βγάζει ἀπὸ τὴ μέση του τὸ ξίφος πού τοῦ εἶχε δώση ἡ Ἀριάνδη καὶ τὸ βυθίζει βαθιά στὸ λαιμὸ τοῦ θηρίου. Ἔτσι τὸ θηρίο ξεψύχησε πλημμυρισμένο μὲς τὸ αἷμα.

Ἦστερα τυλίγοντας τὸ κουβάρι βγήκε μὲ τοὺς συντρόφους του ἀπὸ τὴν σπηλιά.

Εὐχαρίστησε τὴ βασιλοπούλα γιὰ τὸ μεγάλο καλὸ

πού του ἔκανε καὶ ἑλεύτερος πιά, μπήκε μέ τούς συντρόφους του στό καράβι γιά νά ἐπιστρέψουν στήν Ἀθήνα.

Χαρές, τραγούδια καί γλέντια ἦταν τό ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ. Ἡ μεγάλη τους χαρά τούς ἔκανε νά ξεχάσουν νά βγάλουν τά μαῦρα πανιά τοῦ καραβιοῦ καί νά βάλουν ἄσπρα, ὅπως εἶχε εἰπῆ στόν Θηρέα ὁ πατέρας του.

Ὁ Αἰγέας καδισμένος σ' ἓνα βράχο τῆς παραλίας, ὀλημερίς ἀγνάντευε κατά τό πέλαγος. Περίμενε μέ ἀγωνία τό γυρισμό τοῦ καραβιοῦ. Καί νά τό καράβι ξεχωρίζει στό βάθος τῆς θάλασσας. Γοργοκίνητο καθῶς ἦταν, ὄλο καί πλησιάζει στήν παραλία. Ἡ ἀγωνία κι' ἡ κρυφή ἐλπίδα βασανίζει τό γέρο Αἰγέα. Τά μάτια του φλογισμένα ἀπό τό κοίταγμα, προσπαθοῦν νά ξεχωρίσουν τό χρώμα τῶν πανιῶν. Καί τό καράβι ὄλο καί ζυγώνει στή στεριά κι' ὁ Αἰγέας μπορεῖ τώρα μέ τ' ἀδύνατο φῶς τῶν ματιῶν του νά δῆ τά πανιά, τά μαῦρα πανιά τοῦ καραβιοῦ. «Μαῦρα! μαῦρα!—ψυθιρίζει. Ὁ γυιός μου, τό μονάκριβό μου παιδί, δέν ὑπάρχει πιά. Παιδί μου! παιδί μου!» ξεφωνίζει ὁ γέρος κλαίγοντας. Πάνω στό μεγάλο πόνου του, ὁ δύστυχος Αἰγέας, ζαλιστήκε· τό μυαλό του θόλωσε. Κύλισε ἀπό τό βράχο πού καθόταν στά γαλανά νερά τῆς θάλασσας καί πνίγηκε. Ἀπό τότε ἡ θάλασσα ἐκείνη πῆρε τό ὄνομα τοῦ Αἰγέα καί λέγεται Αἰγαῖο Πέλαγος.

Ὁ Θησεύς γίνεται βασιλιάς

Ὁ Θησεύς σάν ἔμαθε τόν τραγικό θάνατο τοῦ πατέρα του, λυπήθηκε πάρα πολύ. Οἱ Ἀθηναῖοι τάν ἀνεκήρυσαν βασιλιά τους. Ὁ Θησεύς κυβέρνησε τήν Ἀθήνα μέ μεγάλη ἰκανότητα καί τήν ἔκανε βασίλειο μεγάλο, πλούσιο καί ἰσχυρό. Ἐνωσε τούς δώδεκα δήμους τῆς Ἀττικῆς σ' ἓνα βασίλειο μέ πρωτεύουσα τήν Ἀθήνα.

Τό ἔργο αὐτό τοῦ Θηρέα ὠφέλησε πολύ τούς Ἀθηναίους γι' αὐτό κάθε χρόνο γινόταν στήν Ἀθήνα μιά

μεγάλη γιορτή τὰ Παναθήναια, γιὰ ανάμνηση τῆς ἐνό-
τητας αὐτῆς.

Στὴ γιορτὴ αὐτὴ παίρναν μέρος οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πολ-
λοὶ ἄλλοι Ἕλληνες. Γινόταν μεγάλοι ἀγῶνες, χοροὶ καὶ
διασκεδάσεις πού κρατοῦσαν μέρες.

Ὁ Θησεὺς βασιλεψε πολλὰ χρόνια στὴν Ἀθήνα μὰ
μερικοὶ κακοὶ Ἀθηναῖοι τὸν φθόνησαν. Παρεκίνησαν
τοὺς Ἀθηναίους νὰ κάνουν ἐπανάσταση γιὰ νὰ διώξουν
τὸ Θησεῖα ἀπὸ βασιλιά. Ὁ Θησεὺς πού τόσο ἀγάπησε
καὶ δούλεψε γιὰ τὴν πρόοδο τῆς Ἀθήνας γιὰ νὰ μὴν
σκοτωθοῦν ἄνθρωποι ἐξ αἰτίας του, ἔφυγε ἀπὸ τὴν Ἀθή-
να. Ἐπειτα δὲν ἤθελε νὰ μείνη βασιλιάς μὲ τὴ βία, μιὰ
κι' ὁ λαὸς του εἶχε ἐπαναστατήσει ἐνταντίον του. Πῆγε
στὸ νησί Σκύρο καὶ φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὸ βασιλιά καὶ
φίλο του Λυκομήδη. Οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ πού εἶχαν
ἀκαύσει γιὰ τὰ κατορθώματά του, πολὺ τὸν ἀγάπησαν.
Τὸν τιμοῦσαν ὅσο καὶ τὸ βασιλιά τους, Λυκομήδη.

Ὁ Λυκομήδης βλέπει τὴν ἀγάπη πού ἔχει ὁ κόσμος
στὸ Θησεῖα καὶ τρομάζει. Φοβάται μήπως οἱ Σκυριανοὶ
διαλέξουν γιὰ βασιλιά τους τὸ φίλο του. Καὶ πῆρε τὴν
ἀπόφαση νὰ σκοτώσῃ τὸ Θησεῖα.

Τὸν ἀνεβάζει στὸ κάστρο τῆς Σκύρου γιὰ νὰ τοῦ
δείξῃ ὅθεν ἀπὸ κεῖ ἐπάνω ὄλο του τὸ βασίλειο. Ὁ Θη-
σεὺς ξέγνιαστος, μαγεμένος ἀπὸ τὴν ὁμορφιά τοῦ μέ-
ρους, κυτοῦσε κάτω τὴν πρασινάδα τοῦ κάμπου καὶ πέρα
στά καταγάλανα νερά τῆς μεγάλης θάλασσας.

Ξαφνικὰ ὁ Λυκομήδης πού στεκόταν πίσω του, τοῦ
δίνει μιὰ γερὴ σπρωξιὰ καὶ τὸν πατάει κάτω στὸν γκρεμό.
Ἔτσι ὁ ἥρωας τῆς Ἀθήνας βρῆκε τὸ θάνατο μακριὰ
ἀπὸ τὴν πατρίδα του πού τόσο εἶχε ἀγαπήσει.

Ἐπειτα ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἕνας Ἀθηναῖος στρατη-
γός, ὁ Κίμωνας, πῆγε στὴ Σκύρο, μάζεψε τὰ κόκκαλα τοῦ
Θησεῖα καὶ τὰ ἔφερε στὴν Ἀθήνα. Οἱ Ἀθηναῖοι τὰ ἔθα-
ψαν μὲ μεγάλες τιμές κι' ἔχτισαν γιὰ τιμὴ του ἕνα με-
γάλο κι' ὁμοοφο ναό, τὸ Θησεῖο. Τὸ σημερινὸ Θηροεῖο,

πού είναι κάτω από τήν Ἀκρόπολη, δέν εἶναι ναός τοῦ Θεσεία. Ἦταν τήν ἀρχαία ἐποχή, ναός ἀφιερωμένος στόν Θεό Ἡφαιστο καί στή Θεά Ἀθηνᾶ.

Ἡ "Ἀλκηστη καί ὁ "Ἄδμητος

Στή Θεσσαλία, ἐκεῖ πού εἶναι σήμερα ἡ μικρή πόλη Βελεστίνο, τήν παλιά ἐποχή ἦταν μιὰ πλούσια πολιτεία πού λεγόταν Φερές. Σ' αὐτήν δασίλευε ὁ "Ἄδμητος, γενναῖος καί πλούσιος βασιλιάς.

Τήν ἐποχή αὐτή μιὰ νύφη ἦταν ξακουστή σ' ὅλη τή Θεσσαλία, ἡ "Ἀλκηστη, ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ τῆς Ἰωλκοῦ Πελίας. Πολλά βασιλόπουλα τή ζήτησαν ἀπό τόν πατέρα της νά τήν παντρευτοῦν. Κί' ὁ "Ἄδμητος πῆγε στόν Πελία καί ζήτησε τὸ χέρι τῆς "Ἀλκηστης. Ὁ Πελίας ὑποσχέθηκε νά τήν δώση σέ κεῖνον πού θά ἔζεβε στό ἀμάξι ἓνα λιοντάρι κί' ἓνα ἀγριογούρουνο. Ὁ "Ἄδμητος μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνα, ὁ ὁποῖος ὑπηρετοῦσε στό παλάτι του σά δοῦλος γιατί εἶχε τιμωρηθῆ ἀπό τὸ Δία μέ τήν ποινή αὐτή, ἐπειδὴ μιὰ μέρα χωρίς τή θέλησή του σκότωσε ἓναν ἄνθρωπο, ἔζεψε τὸ ἀμάξι. Γεμάτος χαρὰ τρέχει μέ τὸ ἀμάξι στήν Ἰωλκό, στό παλάτι τοῦ Πελίας καί πῆρε γυναῖκα του τήν πεντάμορφη κόρη του, τήν "Ἀλκηστη.

Ὁ "Ἄδμητος καί ἡ "Ἀλκηστη ἔγιναν τὸ πιὸ ταιριαστό ζευγάρι. Ζοῦσαν χαρούμενοι καί εὐτυχημένοι. Ἡ "Ἀλκηστη ἀγάπησε τόν ἄντρα της μ' ὅλη της τήν ψυχὴ κί' ὁ "Ἄδμητος τὸ ἴδιο. Μά ἡ εὐτυχία δέν κράτησε πολὺ. Ὁ "Ἄδμητος πέφτει στό κρεβάτι, βαριά ἄρρωστος. Κανένας γιατρός καί κανένα βότανο δέν μπόρεσαν νά τόν γιατρέψουν. Ἡ "Ἀλκηστη ξημερωνότανε στό προσκέφαλο τ' ἀντρός της. Κλαίει ἀπαρηγόρητα, σάν βλέπει τόν ἀγαπημένο της νά λιώνη μέρα μέ τήν μέρα στό κρεβάτι τοῦ πόνου. Μέρα νύχτα προσεύχεται καί παρακαλεῖ τοὺς Θεοὺς νά τήν λυπηθοῦν. Χαμένος κόπος. Ὁ

"Αδμητος ὄλο και χειροτέρευε και ἀπ' ὦρα σ' ὦρα ὄλοι περίμεναν νά πεδάνη.

Ἡ "Αλκηστη πάνω στη μεγάλη της λύπη και στην ἀπελπισία σκέφθηκε νά ρωτήση τοὺς Θεοὺς, πῶς μπορεῖ νά σωθῆ ὁ ἄντρας της. Κι' ἀμέσως ἱστέλνει ἀνδρώπους στο Μαντεῖο τῶν Δελφῶν. «Γιὰ νά σωθῆ ὁ "Αδμητος πρέπει νά πεδάνη ἕνας ἄλλος ἀπὸ τὴν βασιλικὴ οἰκογένεια» ἀποκρίθηκε ὁ μάντης στοὺς ἀνδρώπους τῆς "Αλκηστης.

Ποιὸς ὁμως, θά δεχόταν νά πεδάνη γιὰ τὸν "Αδμητο! Κανένας δὲν ἤθελε, εἴτε κι' οἱ γέροι γονιοὶ του! Τότε ἡ καλόκαρδη και εὐγενικιά "Αλκηστη προσφέρθηκε νά πεδάνη, γιὰ νά σωθῆ ὁ ἄντρας της! Ὁ "Αδμητος προσπάθησε νά τὴν κάμη ν' ἀλλάξη γνώμη, μὰ ἡ "Ακκληστη ἐπέμενε. "Ἐτσι πέθανε αὐτή, γιὰ νά ζήσῃ ὁ "Αδμητος!

"Ὅλοι λυπήθηκαν γιὰ τὸ θάνατο τῆς πιστῆς και ἀφοσιωμένης βασίλισσας, μὰ πιὸ πολὺ λυπήθηκε ὁ "Αδμητος. Ἦταν ἀπαρηγόρητος και ἄρηνοῦσε ἀδιάκοπα.

Ὁ Ἡρακλῆς γλυτώνει τὴν "Αλκηστη

Ἡ καλὴ τύχη τόφερε, τὴν ἴδια μέρα πού πέθανε ἡ "Αλκηστη, νά περάση ἀπὸ τίς Φερές ὁ ἥρωάς μας, ὁ Ἡρακλῆς. Γύριζε ἀπὸ τὴ Θράκη πού εἶχε πάει νά συλλάβῃ τ' ἄλογα τοῦ Διομήδη. Ὁ καλόκαρδος "Αδμητος τὸν φιλοξένησε στο παλάτι του και τοῦ διηγήθηκε μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὸ θάνατο τῆς ἀγαπημένης του "Αλκηστης. Ὁ Ἡρακλῆς συγκινήθηκε πολὺ και ἀμέσως παίρνει τὸ ρόπαλο και τρέχει σὰν ὄστραπὴ νά προφτάσῃ τὸ θάνατο πού μὲ τὴν "Αλκηστη νεκρὴ τραβοῦσε γιὰ τὸν "Αδῆ. Παλαίβει μαζί του και τὸν νικά! Ἐπειτα ἀρπάζει τὴν "Αλκηστη και τὴν φέρνει ζωντανὴ στόν "Αδμητο. Ἡ χαρὰ τοῦ "Αδμητου, βλέποντας πίσω ζωντανὴ τὴν γυναῖκα του, δὲν λέγεται.

"Ὅλος ὁ κόσμος μαζεύτηκε στο παλάτι νά δῆ τὴν

άγαπημένη του βασίλισσα. Γιορτές και πανηγύρια έγιναν σ' όλο τὸ βασίλειο γιὰ τιμὴ τοῦ Ἡρακλῆ.

Τὸ ἀγαπημένο αὐτὸ ἀντρόγυνο, ἔζησε πολλὰ χρόνια, μὲ τιμὴ καὶ σεβασμὸ ἀπ' ὅλους.

ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ

Φρῖξος καὶ Ἑλλη

Στὸν Ὀρχομενὸ τῆς Βοιωτίας τὰ παλιὰ χρόνια ἦταν βασιλιάς ὁ Ἀθάμας, πού εἶχε γυναῖκα του τὴ Νεφέλη. Ὁ Ἀθάμας εἶχε δυὸ παιδιά, τὸν Φρῖξο καὶ τὴν Ἑλλη, σωστὰ ἀγγελούδια. Ὁλος ὁ κόσμος καμάρωνε τὴ βασι-

Φρῖξος καὶ Ἑλλη.

λικὴ οἰκογένεια πού ζοῦσε χαρούμενα καὶ εὐτυχισμένα. Μὰ ἡ μοῖρα ζήλεψε τὴν εὐτυχία τους. Ἡ Νεφέλη σὲ λίγο καιρὸ πέθανε καὶ τὰ μικρὰ παιδιά ὀρφάνεψαν. Ὁ πατέρας τους παντρεύτηκε τὴν Ἰνώ, μιὰ σκληρόκαρδη γυναῖκα πού βασάνιζε τὰ δυὸ ὀρφανὰ, καὶ πού στὸ τέλος

δέλησε νά τά καταστρέψη. Κείνη τή χρονιά εἶχε πέσει μεγάλη φτώχεια καί δυστυχία στό βασίλειο. Τά χωράφια δέν ἔκαναν καρπούς κι' ὁ κόσμος πολύ ὑπέφερε ἀπό τήν πείνα. Ὁ βασιλιάς ἔστειλε ἀνδρώπους στό Μαντεῖο τῶν Δελφῶν νά μάθουν τήν αἰτία τοῦ κακοῦ καί μέ τί τρόπο θά σωθῇ ἀπό τήν πείνα καί τή δυστυχία ὁ κόσμος. Ἡ Ἰνώ ἔπασσε κρυφά τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Ἀδάμα καί τοὺς ἔδωσε πλοῦσια δῶρα, τοὺς εἶπε νά ποῦνε στό βασιλιά πῶς τό Μαντεῖο ἔδωσε χρησμό νά θυσίασῃ τά δύο του παιδιά. Μέ τή θυσία τοῦ Φριξοῦ καί τῆς Ἑλλης θά σωνόταν τό βασίλειο!

Ὁ Ἀδάμας σάν ἄκουσε τήν ἀπάντηση τοῦ Μαντείου, πῆγε νά τρελαθῇ ἀπό τή λύπη του. Ποῦ νά φαντασθῇ ὁ ἀγαθὸς βασιλιάς τή φρικτὴ πανουργία τῆς γυναίκας του. Ὁ κόσμος ἔπρεπε νά σωθῇ μέ τή θυσία τῶν παιδιῶν του! Ἐκλαψε, μάτωσε τήν καρδιά του ἀπό τὸν πόνο, μὰ τί νά κάνῃ. Ἀγκάλιασε τό Φριξο καί τήν Ἑλλη, τὰ φίλησε καί τὰ δύο παιδιά ὦρα πολὺ καί ἔδωσε τὴν ἄδεια νά τὰ θυσιάσουν. Ἡ καλή του μητέρα, ἡ πονεμένη Νεφέλη παρεκάλεσε τὸν θεὸ νά λυπηθῇ τὰ ἀγγελούδια τῆς. Καί τὴν ὦρα πού θάζαν τὰ παιδιά στό βωμὸ νά τὰ θυσιάσουν, ὁ Ἑρμῆς ἔστειλε ἓνα κριάρι μέ χρυσά μαλλιά. Ὁ Φριξὸς καί ἡ Ἑλλη ἀνέβηκαν στό κριάρι καί κείνο σάν πουλί πέταξε ψηλά στὰ σύνεφα. Πέρασε τὰ νησιά τοῦ Αἰγαίου καί τράβηξε γιὰ τὴν Ἀσία. Μὰ ἐνῶ περνοῦσε πάνω ἀπὸ μιὰ στενόμακρη θάλασσα ποῦνε ἀκριβῶς στό μέρος πού χωρίζεται ἡ Εὐρώπη ἀπὸ τὴν Ἀσία, ἡ Ἑλλη κοίταξε κάτω στὴ θάλασσα, ζαλίστηκε καί γλυστρώντας ἀπὸ τὴ ράχη τοῦ κριαριοῦ ἔπεσε στὴ θάλασσα καί πνίγηκε. Ἀπὸ τότε ἡ θάλασσα ἐκείνη πῆρε τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλης καί λέγεται Ἑλλήσποντος. Ὁ Φριξὸς γεμάτος στενοχώρια γιὰ τὸ χάμὸ τῆς ἀγαπημένης του ἀδελφῆς, συνέχισε τὸ ταξίδι του καί ἔφτασε σὲ μιὰ χώρα, τὴν Κολχίδα ποῦναι καί Μαύρη Θάλασσα. Ἐκεῖ βασίλευε ὁ Αἰήτης πού μέ εὐχαρίστηση δέχτηκε τὸ ὄρφανὸ βασιλόπου-

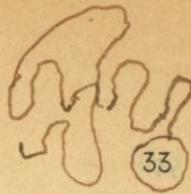
λο. Ὁ Φρίξος γιά νά εὐχαριστήσῃ τοὺς Θεοὺς πού τοῦ γλύτωσαν τὴ ζωὴ, ἔσφαξε τὸ κριάρι καὶ τοὺς τὸ ἔκανε θυσία. Τὸ δέρμα τοῦ ζώου μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά τὸ δώρησε στοὺ βασιλιά Αἰήτη πού τόσο φιλόξενα τὸν δέχτηκε στοὺ παλάτι του.

Ὁ Αἰήτης εὐχαρίστησε τὸ Φρίξο γιά τὸ πολὺτιμο δῶρο πού τοῦ ἔκανε καὶ κρέμασε τὸ δέρμα σ' ἓνα δέντρο στοὺ Ἱερὸ δάσος τοῦ Θεοῦ Ἄρη. Ἕνας φοβερὸς δράκοντας πού ποτέ δὲν κοιμόταν, τὸ φύλαγε μέρα νύχτα.

Πελίας καὶ Ἰάσοντας

Στὴν Ἰωλκὸ τῆς Θεσσαλίας ἦταν βασιλιάς ὁ Πελίας πού εἶχε ἀρπύξει μὲ τὴ βία τὸ θρόνο ἀπὸ τὸ μεγαλύτερο ἀδελφὸ του τὸν Αἴσωνα. Ὁ Αἴσοντας ἀναγκάσθηκε νά φύγῃ ἀπὸ τὴν Ἰωλκὸ καὶ ζοῦσε μακριὰ στὰ κτήματά του μὲ τὴν οἰκογένειά του. Τὸ γυιὸ του τὸν Ἰάσωνα τὸν παρέδωσε στοὺ σοφὸ δάσκαλο Χείρωνα νά τοῦ δώσῃ καλὴ ἀνατροφή. Ὁ Χείρωνας ἦταν Κένταυρος πού ἀπὸ τὴ μέση καὶ κάτω εἶχε σῶμα ἀλόγου καὶ ἀπὸ τὴ μέση καὶ πάνω σῶμα ἀνθρώπου, ζοῦσε δὲ σὲ μιὰ σπηλιά στοὺ βουνὸ Πήλιο. Ὁ Κένταυρος εἶχε ἀναδρέψει πολλοὺς ἥρωες, τὸν Ἡρακλῆ, τὸν Ὀρφέα καὶ ἄλλους. Τοὺς γύμναζε στοὺ δρόμο, στοὺ πῆδημα, στοὺ ἀκόντιο, στὴν πάλη. Μάθαινε ἀκόμα στοὺς μαθητὲς του μουσική, χορὸ καὶ τραγούδια καὶ πολλὲς ὁμορφες διδακτικὲς ἱστορίες. Ἔτσι ὁ Ἰάσοντας κοντὰ στοὺ Χείρωνα, ἀπόκτησε ὠραῖο καὶ γερὸ κορμὶ καὶ πλούτισε τὸ μυαλὸ του μὲ σοφία.

Ὁ Πελίας πού ἤξερε πῶς παράνομα πήρε τὸ θρόνο ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ του τὸν Αἴσωνα, εἶχε πάντα φόβο καὶ ἀνησυχία. Γι' αὐτὸ ἔστειλε ἀνθρώπους του στοὺ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν νά ρωτήσουν ἂν δά μείνῃ πολὺ καιρὸ βασιλιάς καὶ ἀπὸ ποιὸν νά φοβᾶται ὅτι δά τοῦ πάρῃ τὸ θρόνο. Τὸ Μαντεῖο τοῦ ἀπάντησε «Νά φοβᾶσαι ἀπὸ τὸ μονοσάνδαλο» δηλαδὴ ἀπὸ τὸν ἀνδρῶπο πού δά φοροῦσε ἓνα παπούτσι.

Όταν ο Ίάσοντας ἔγινε εἴκοσι χρονῶν παλληκάρι, ἀπεφάσισε νά κατέβη στήν Ἴωλκὸ γιὰ νά ζητήσῃ ἀπὸ τὸ θεῖο του τὸν θρόνο τοῦ πατέρα του. Μὰ στὸ δρόμο, ὅταν περνοῦσε ἕναν ποταμὸ, ἔχασε τὸ ἕνα του παποῦτσι κι' ἔτσι ἔφθασε στήν Ἴωλκὸ καὶ παρουσιάσθηκε στὸν βασιλιᾶ μονοσάνδαλος. Ὁ Πελίας μόλις ἀντίκρουσε τὸ νέο μ' ἕνα παποῦτσι, θυμήθηκε τὸ χρησμὸ τοῦ Μαντείου καὶ πάγωσε ἀπὸ τὸ φόβο. Πλησίασε τὸν ἀνεψιὸ του καὶ μὲ προσποιητὰ λόγια καλωσύνης πῆγε νά τὸν καλωπιάσῃ, μὰ ὁ Ίάσοντας δὲν συγκινήθηκε ἀπὸ τὰ ψεύτικα λόγια τοῦ θεοῦ του. «Νά μοῦ δώσης τὸ θρόνο πού ἄρπαξες ἀπὸ τὸν πατέρα μου. Μοῦ ἀνήκει» εἶπε μὲ θάρρος. Ὁ Πελίας τότε βρέθηκε σὲ δύσκολη θέση καὶ μὲ τὴν ἰδέα πὼς δὰ γλύτωνε ἀπὸ τὸν ἀπαιτητικὸ ἀνεψιὸ του, τοῦ εἶπε: «Ἀγαπημένε μου, Ἰάσωνα, μὲ μεγάλη μου χαρὰ, δὰ σοῦ παραδώσω τὸ θρόνο, μὰ πρέπει πρῶτα νά μοῦ φέρῃς ἀπὸ τὴν Κολχίδα τὸ Χρυσόμαλλο δέρμα».

Ἡ ἐπιχείρησις εἶταν πολὺ δύσκολη καὶ ἐπικίνδυνη. Μὰ ὁ Ίάσοντας ἦταν γενναῖο παλληκάρι. Δέχτηκε τὴ συμφωνία καὶ ἄρχισε τίς ἐτοιμασίαις γιὰ τὴν μακρινὴ ἐκστρατεία.

Τὸ ταξειῖδι τῶν Ἀργοναυτῶν

Ὁ Ίάσοντας, χωρὶς νά χάσῃ καιρὸ, κάλεσε τὸν περίφημο ναυπηγὸ Ἄργο καὶ τοῦ ἀνάθεσε νά κατασκευάσῃ ἕνα μεγάλο καλοτάξειδο καράβι μὲ πενήντα κουπιὰ. Ὁ Ἄργος ἔκοψε γερὰ καὶ χοντρά ξύλα ἀπὸ τὸ βουνὸ Πήλιο καὶ σὲ λίγο καιρὸ ἔφτιαξε ἕνα μεγάλο καὶ ὠραῖο καράβι, πού ὁμοίό του δὲν εἶχε γίνοι. Τὸ καράβι αὐτὸ ὠνομάστηκε Ἄργῳ ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ τεχνίτη του. Ἐπειτα ὁ Ίάσοντας ἔστειλε μηνύματα σ' ὅλους τοὺς ἥρωας τῆς Ἑλλάδας νά πάρουν μέρος στήν ἐκστρατεία πού ἐτοίμαζε. Ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Θησεύς, τὰ δυὸ ἀδελφία Κάστορας καὶ Πολυδεύκης, ὁ φημισμένος μουσικὸς Ὀρφέας καὶ

πολλοί ἄλλοι ἥρωες, πενήντα ὄλοι ὄλοι, μαζεύτηκαν
στην Ἴωλκὸ μέσα σὲ λίγο καιρό.

Ἄρματώθηκαν καλά καὶ μπήκαν στοῦ καράβι γιὰ τὸ
μεγάλο καὶ ἐπικίνδυνο ταξείδι. Καπετάνιος τοῦ καραβιοῦ
καὶ ἀρχηγὸς τῆς ἐκστρατείας ἦταν ὁ Ἰάσσνας. Ἡ ἐκ-
στρατεία αὐτὴ ὀνομάσθηκε Ἄργοναυτική ἐκστρατεία

Κατασκευὴ τῆς Ἄργως

καὶ ὄσοι πῆραν μέρος σ' αὐτὴ Ἄργοναῦτες. Τὸ καράβι
ἄφησε τὸ λιμάνι τῆς Ἴωλκοῦ καὶ ἀνοίχτηκε στοῦ πέλαγος.
Τὸ ταξείδι τῶν Ἄργοναυτῶν εἶχε πολλοὺς καὶ μεγάλους
κινδύνους καὶ περισσότερες περιπέτειες. Μ' ὄλ' αὐτά,
τ' ἀτρόμητα Ἑλληνόπουλα πέρασαν μὲ τὸ γοργοκίνητο
καράβι τους τὸ Αἰγαῖο πέλαγος, τὸν Ἑλλήσποντο καὶ
ἔφτασαν στοῦ Βόσπορο. Ἐκεῖ, σ' ἓνα στενὸ τῆς θάλασ-
σας, ἦταν δυὸ πελώριες πέτρες πού ἀνοιγόκλειναν ἀδιά-
κοπα. Ἀνάμεσα ἀπὸ τίς δυὸ αὐτὲς πέτρες πού λεγόταν
Συμπληγάδες Πέτρες ἔπρεπε νὰ περάσει ἡ Ἄργω. Μέχρι
τότε κανένα καράβι δὲν εἶχε περάσει ἀπὸ τὸ στενὸ
ἐκεῖνο τῆς θάλασας. Οἱ συμπληγάδες πέτρες, τὸ κομ-

μάτιαζαν. Οι Ἄργοναῦτες βρισκόταν σέ μεγάλη συλλογή και ἀνησυχία πῶς νά ξεφύγουν ἀπό τόν τρομερό αὐτό κίνδυνο. Εὐτυχῶς ἐκεῖ κοντά ζοῦσε ὁ τυφλός μάντης Φινεᾶς πού μέ τήν συμβουλή του οἱ ἄργοναῦτες πέρασαν ἀνάμεσα ἀπό τίς πέτρες, χωρίς νά πάδουν καμμιά ζημιά. Ἀπό τότε οἱ πέτρες ἐκεῖνες ἔμειναν ἀκίνητες στή θέση τους και τὰ καράβια πιά περνοῦν ἐλεύθερα κι' ἄφοβα. Ἡ Ἄργῶ συνέχισε τὸ ταξεῖδι κι' ἔπειτα ἀπό πολλοὺς κινδύνους ἄραξε στό λιμάνι τῆς ξακουστῆς Κολχίδας, πού φυλαγόταν τὸ χρυσόμαλλο δέρμα.

Ὁ Ἰάσοντας παίρνει τὸ χρυσόμαλλο δέρμα

Ὁ Ἰάσοντας παρουσιάστηκε στό βασιλέα Αἰήτη και τοῦ ζήτησε τὸ Χρυσόμαλλο Δέρμα. Ὁ Αἰήτης ὑποσχέθηκε νά τὸ δώση μέ τὴ συμφωνία ὅτι ὁ Ἰάσοντας θά κατάρθωνε νά ζέψη τοὺς δυὸ ταύρους του, μέ τοὺς ὁποίους θά ὄργωνε τὸν κάμπο και θά ἔσπερνε δόντια δράκοντα. Ἀπ' αὐτὰ θά φύτρωναν ἄγριοι πολεμιστὲς πού ὁ Ἰάσοντας ἔπρεπε νά σκοτώση. Ὁ Ἰάσοντας δέχτηκε τοὺς ὄρους τοῦ βασιλιᾶ, μὰ ἦταν πολὺ στενοχωρημένος. Τὰ βόδια ἦταν πολὺ ἄγρια κι' εἶχαν μπρούτζινα ποδάρια και κέρατα ἀσαλένια. Ἀπὸ τὰ ρουθούνια τους πετοῦσαν καπνοὺς και φλόγες ἀπὸ τὰ μάτια. Τὸ ἔργο ἦταν ἀληθινὰ δύσκολο και ἐπικίνδυνο. Μὰ ὁ Ἰάσοντας μέ τὴ βοήθεια τῆς κόρης τοῦ Αἰήτη Μήδειας, τάβγαλε πέρα. "Ἀλειψε τὸ κορμί του μέ μιὰ μαγικὴ ἀλοιφή πού τοῦ ἔδωσε ἡ Μήδεια, και τὸ δέρμα του ἔγινε σκληρὸ, πού τίποτε δὲν μπορούσε νά τὸ τρυπήση. Ὑστερα, μέ τὴ συμβουλή τῆς Μήδειας, ἔζεψε μέ εὐκολία τοὺς ταύρους και τοὺς ὀδήγησε στόν κάμπο. Στὰ μεγάλα και βαθεῖα αὐλάκια πού μέ τ' ἀλέτρι ἄνοιγαν οἱ ταῦροι, ὁ Ἰάσοντας ἔσπερνε τὰ δόντια τοῦ δράκοντα. Ὅταν τέλειωσε τὴ σπορὰ πῆγε και κρύφτηκε ἀνάμεσα σέ κάτι βράχια, ἀπ' ὅπου κρυφο-

κοιτούσε. Τί νά δῆ ὁμως! Τό ὀργωμένο χῶμα ἀνασηκωνόταν καί ἀπό κάτω πετιόταν γίγαντες ὀπλισμένοι. Εἶχαν ὄψη ἄγρια, ξεφώνιζαν δυνατά καί κουνούσαν στά χέρια τους γυμνά σπαθιά. Ὁ Ἴάσοντας ρίχνει τό μαγικό λιθάρι πού τοῦ εἶχε δώσει ἡ Μήδεια πάνω στοὺς γίγαντες. Τό λιθάρι κτύπησε ἕναν στήν περικεφαλαία, ἄλλον στό πρόσωπο κι' ἄλλον στό χέρι. Οἱ γίγαντες τaráχτηκαν. Δέν κατάλαβαν πούθε τοὺς ἦρθε ἡ πέτρα. Νόμισαν πῶς οἱ διπλανοί τους τοὺς κτύπησαν. Γι' αὐτό ἐκεῖνοι κτύπησαν τοὺς ἄλλους γίγαντες κι' ἔτσι ἄρχισε μιὰ ἄγρια μάχη ἀναμεταξύ τους. Σέ λίγο ἀλληλοσκοτώθηκαν ὅλοι τους.

Τ' ἄλλο πρωῖ ὁ νικητής Ἴάσοντας παρουσιάστηκε στόν Αἰήτη καί τοῦ ζήτησε τό χρυσόμαλλο δέρμα. «Χωρίς τήν βοήθεια τῆς κόρης μου, τίπατα δέν θά κατώρθωνες. Γι' αὐτό δέν σοῦ δίνω τό χρυσόμαλλο δέρμα. Μάλιστα αὔριο, πρωῖ, πρωῖ πρέπει νά φύγης μέ τοὺς συντρόφους σου ἀπό τήν Κολχίδα, ἀλλιῶς θά σᾶς σκοτώσω ὅλους σας», εἶπε ὁ Αἰήτης στόν Ἴάσωνα.

Ὁ Ἴάσοντας πικραμένος γιά μιὰ στιγμή σκέφτηκε νά γυρίσει στήν Ἑλλάδα χωρίς τό δέρμα. Μά ἡ Μήδεια πού ἀπό τήν πρώτη μέρα πού τόν εἶδε τόν ἀγάπησε, τόν ἐμπόδισε νά φύγει. Μεῖνε ἐδῶ—τοῦ εἶπε—ἐγώ θά σέ βοηθήσω νά πάρης τό δέρμα, μά μέ μιὰ συμφωνία. Νά μέ κἀνης γυναῖκα σου καί νά μέ πάρης μαζί σου στήν πατρίδα σου. Ὁ Ἴάσοντας δέχτηκε καί τήν ἄλλη νύχτα ἡ Μήδεια ὁδήγησε τόν Ἴάσωνα καί τοὺς συντρόφους του στό δάσος πού βρισκόταν τό δέρμα. Ὄταν πλησίασαν, ὁ ἀκοίμητος δράκος ἀνοιξε τό πελώριο στόμα του κι' ἄρχισε νά μουγκρίζει ἀγριεμένα. Τότε ὁ Ὀρφέας, μέ σύσταση τῆς Μήδειας, ἄρχισε νά παίξει μέ τή λύρα του γλυκά παθητικά τραγούδια. Τό θηρίο, μαγεμένο ἀπό τή μουσική, ἡμέρευε. Ἡ Μήδεια τότε τό πλησιάζει καί μέ τέχνη τοῦ ρίχνει στό ἀνοιχτό του στόμα μιὰ σκόνη. Ἐ! αὐτό ἦταν. Ὁ δράκοντας σιγά σιγά κλείνει τὰ μάτια καί ἀποκοιμίζεται. Χωρίς ἀργοπορία ὁ Ἴάσοντας παίρνει τό

δέρμα και μέ τους συντρόφους του και την Μήδεια γύρισαν χαρούμενοι στην 'Αργώ.

Οί 'Αργοναῦτες ἐπιστρέφουν στήν 'Ελλάδα

Τό ἴδιο κι' ὅλας βράδυ οί 'Αργοναῦτες μέ τήν Μήδεια ξεκίνησαν βιαστικά νά γυρίσουν στήν 'Ελλάδα. Ἡ Μήδεια πήρε μαζί της και τόν μικρό της ἀδελφό, τόν 'Αψυρτο. Τήν ἄλλη μέρα ὁ Αἰήτης, σάν ἔμαθε τήν κρυφή ἀναχώρηση τῶν 'Ελλήνων και τῆς κόρης του, στεναχωρήθηκε πολύ. Γρήγορα ἐτοίμασε ἕνα γοργοτάξειδο πλοῖο, τό ἀρμάτωσε καλά κι' ἔτρεξε νά προφτάσῃ τήν 'Αργώ. Δέν ἄργησε ὁ Αἰήτης μέ τό γρήγορο καράβι του νά πλησιάσῃ τοὺς 'Αργοναῦτες. Ἡ Μήδεια βλέποντας τό καράβι τοῦ πατέρα της ὄλο και νά τοὺς ζυγώνει, τήν ἔπιασε φόβος και τρόμος. Πάνω στήν ταραχή της, γιά νά γλυτώσῃ ἔκαμε ἕνα μεγάλο ἔγκλημα! Ἐπιασε τόν ἀδελφό της τόν 'Αψυρτο και ἀφοῦ τόν σκότωσε, τόν ἔκανε κομμάτια πού τά σκόρπισε στή θάλασσα. Ὁ Αἰήτης ὅταν εἶδε τό γιό του κομματιασμένο στή θάλασσα, ἔπαψε νά κυνηγᾷ τήν 'Αργώ.

Κατέβασε τά πανιά τοῦ καραβιοῦ του κι' ἄρχισε ὁ δύστυχος πατέρας νά μαζεύῃ ἕνα ἕνα τά κομμάτια τοῦ γυιοῦ του. Στό μεταξύ οί 'Αργοναῦτες εἶχαν πολύ ἀπομακρυνθῆ, πού ὁ Αἰήτης τώρα πιά, ἦταν ἀδύνατο νά τοὺς φτάσῃ.

Οί Θεοὶ δέν ἄφησαν ἀτιμώρητο τό τρομερό ἔγκλημα τῆς Μήδειας. Φοβερή φορτοῦνα σηκώθηκε. Ἡ 'Αργώ ἀπ' ὦρα σέ ὦρα κινδύνευε νά καταποντισθῇ στή μαυρισμένη θάλασσα. Τέλος ὁ θεός 'Απόλλωνας λυπήθηκε τοὺς 'Αργοναῦτες. Πέταξε ἕνα φωτεινό βέλος στή θάλασσα και στό μέρος πού ἔπιασε τό βέλος, παρουσιάστηκε ἕνα νησί πού οί 'Αργοναῦτες τό ὀνόμασαν 'Ανάφη. Στό νησάκι αὐτό πήγε κι' ἄραξε ἡ 'Αργώ μέχρι πού ἡ θάλασσα γαλήνεψε. Κατόπιν συνέχισε τό ταξειδί της.

Σε λίγες μέρες έμπαινε περήφανα στο λιμάνι τής 'Ιολκού. 'Ο κόσμος μέ ζητωκραυγές ύποδέχτηκε τήν έπιστροφή τών 'Αργοναυτών. 'Ο 'Ιάσοντας πήρε τό χρυσόμαλλο δέρμα και πήγε στο βασιλιά, μά ο Πελίας άρνήθηκε νά του παραδώση τό θρόνο. Τότε ο 'Ιάσοντας τόν σκότωσε κι' έγινε αυτός βασιλιάς.

"Επειτα από μερικά χρόνια ο 'Ιάσοντας μέ τή Μήδεια, πού στο μεταξύ τήν είχε κάνει γυναίκα του, αναγκάστηκε από τό λαό του νά φύγη από τήν 'Ιολκό. Κατέφυγε έξόριστος και δυστυχισμένος στην Κόρινθο. 'Η Μήδεια ύποψιαζόταν τόν άντρα της πώς δέν τής ήταν πιστός και για νά τόν έκδικηθή ή μάγισσα, έκανε κάτι τό τρομερό. "Ενα βράδυ πού ο 'Ιάσοντας έλειπε από τό σπίτι, μπαίνει στο δωμάτιο τών παιδιών της και μέ ένα τσεκούρι, τά σκότωσε! Μετά τήν κακούργα πράξη της, παίρνει ένα άμάξι, πού τό έσερναν φτερωτοί δράκοντες κι' έφυγε από τήν Κόρινθο. Λένε πώς ξαναγύρισε στην πατρίδα της τήν 'Ασία. Και τό τέλος του 'Ιάσωνα ήταν θλιβερό. Μιά μέρα πού σεριάνιζε πάνω στην 'Αργώ και δυμόταν μέ νοσταλγία τά περασμένα, τό κατάρτι του γέρικου καραβιού, σαπισμένο από τήν πολυκαιρία, έπεσε πάνω στο κεφάλι του και τόν σκότωσε.

Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Γιατί έγινε ο Τρωϊκός πόλεμος

Τόν παλιό καιρό ή 'Ελλάδα ήταν χωρισμένη σε πολλά βασίλεια. Κάθε πόλη ήταν κι' ένα βασίλειο. Στη Σπάρτη βασίλευε ο Μενέλαος μέ τή γυναίκα του τήν 'Ελένη, τήν πιό όμορφη γυναίκα τής οικουμένης. Αύτή τή γυναίκα, τήν ώραία 'Ελένη, όπως συνήθιζαν νά τήν λένε οι 'Ελληνες, τήν έκλεψε τό βασιλόπουλο τής Τροίας, ο

Πάρης. Καί νά πῶς ἔγινε αὐτό. Στά παράλια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἦταν ἐκεῖνο τόν καιρό τὸ βασίλειο τῆς Τροίας, τὸ πιὸ πλούσιο καὶ ἑξακουσμένο βασίλειο τοῦ κόσμου. Βασιλιάς ἦταν ὁ Πρίαμος, πού νομιζόταν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος βασιλιάς γιὰ τοὺς ἄπειρους θησαυροὺς του καὶ τὰ πολλὰ παιδιὰ του. Σαράντα γιουὺς εἶχε καὶ δέκα θυγατέρες. Τὸ μεγαλύτερο παιδί του ἦταν ὁ Ἔκτορας καὶ τὸ μικρότερο, μὰ καὶ τὸ πιὸ ὁμορφο, ἦταν ὁ Πάρης.

Μιά μέρα ὁ Πάρης ἔβασκε στό βουνὸ τὰ πρόβατα τοῦ πατέρα του. Πότε τραγουδοῦσε μὲ τὴ γλυκειὰ φωνή του χαρωπὰ τραγοῦδια καὶ πότε ἔπαιζε τὴν φλογέρα του. Κατὰ τὸ ἀπομεσήμερο καὶ ἐνῶ ἐτοιμαζόταν νά γυρίσῃ στὴν πόλη, βλέπει ἐκεῖ κοντὰ τρεῖς μεγάλες θεές: τὴν Ἥρα, τὴν Ἀθηνᾶ καὶ τὴν Ἀφροδίτη. Οἱ τρεῖς θεές φιλονικοῦσαν μεταξὺ τους ποιά εἶναι ἡ ὁμορφότερη. Πλησίασαν τὸν Πάρη καὶ τὸν παρακάλεσαν νά κρίνῃ αὐτὸς τὴν ὁμορφότερη.

Ἡ κάθε μιὰ τοῦ ὑποσχέθηκε κί' ἓνα δῶρο, ἂν κρίνῃ αὐτὴν γιὰ τὴν πιὸ ὁμορφη. Ἡ Ἀφροδίτη μάλιστα τοῦ εἶπε ἂν ἔκρινε αὐτή, γιὰ ἀμοιβή δὰ τοῦ ἔδινε γιὰ γυναῖκα του τὴν πιὸ ὁμορφη γυναῖκα τοῦ κόσμου. Ὁ Πάρης κοίταξε προσεκτικὰ καὶ τίς τρεῖς θεές καὶ στό τέλος εἶπε πῶς ἡ πιὸ ὠραία εἶναι ἡ Ἀφροδίτη. Ἡ Ἀφροδίτη πολὺ χαρέθηκε γιὰ τὴν κρίση τοῦ Πάρη.

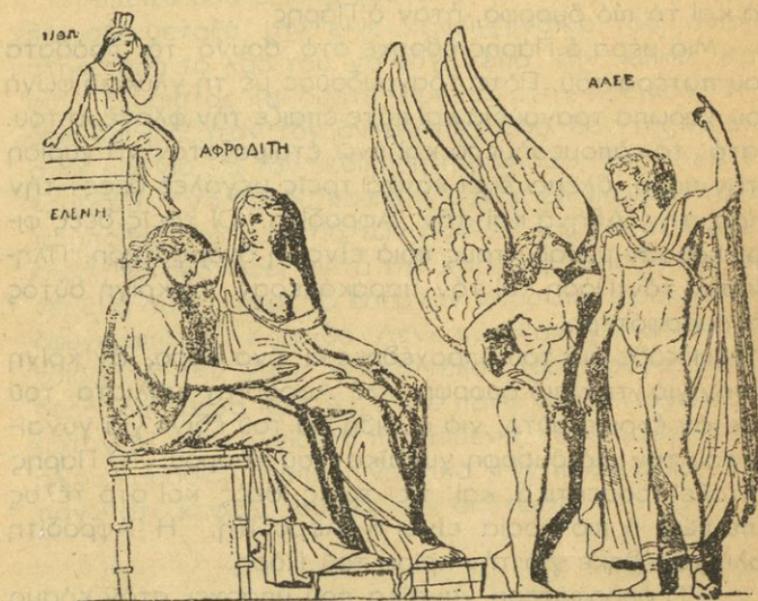
— Ἡ ὁμορφότερη γυναῖκα πού ὑπάρχει στὸν κόσμον εἶναι ἡ Ἑλένη, ἡ γυναῖκα τοῦ βασιλιά τῆς Σπάρτης Μενελάου. Θὰ σέ βοηθήσω — τοῦ εἶπε ἡ Ἀφροδίτη — νά τὴν πάρῃς γυναῖκα σου.

Τὴν ἄλλη μέρα κί' ὄλας ὁ Πάρης ἐτοίμασε ἓνα πλοῖο, πῆρε μαζί του πολλὰ καὶ πλούσια δῶρα καὶ μὲ τὸν ξάδελφό του τὸν Αἰνεΐα ξεκίνησε γιὰ τὴν Λακωνία. Ἀμα ἔφθασε στὴ Σπάρτη ὁ Μενέλαος μὲ χαρὰ του τὸν φιλοξένησε στό παλάτι του. Ὁ ἀφιλότιμος ὁμως ὁ Πάρης δὲν σεβάστηκε τὴν φιλοξενία τοῦ Μενελάου.

Μὲ τὴν ὁμορφιά του καὶ τὰ ὠραῖα του λόγια, πλά-

νεψε τήν ώραία 'Ελένη. Τήν έπεισε ν' άφήση τόν άντρα της και νά τόν ακολουθήση στήν μακρινή Τροία. Καί μιá μέρα, πού ό Μενέλαος έλειπε ταξειδι, ό Πάρης άρπαξε τήν 'Ελένη κι' όλους τούς θησαυρούς του Μενελάου κι' έφυγε γιά τήν Τροία!

Μόλις γύρισε από τό τρξειδι του ό Μενέλαος κι' έ-

Ή 'Ελένη και ό Πάρης.

μαδε τήν άισχρή πράξη του Πάρη, δύμωσε φοβερά. Τρέχει στον άδελφό του τόν 'Αγαμέμνονα, πού ήταν βασιλιάς στις Μυκήνες και του λέει τήν τρομερή προσβολή που έπαδε. Τά δυό άδέρφια έμειναν σύμφωνα νά πάρουν με κάθε τρόπο τήν ώραία 'Ελένη και νά έκδικηθοϋν σκληρά τόν Πάρη.

Στέλνουν άμέσως μηνύματα σ' όλους τούς βασιλιάδες τής 'Ελλάδος και τούς παρακαλοϋν νά τούς βοηθή-

σουν κι' αὐτοὶ στό σκοπό τους. Ἡ ἀρπαγὴ τῆς ὤραιας Ἑλένης ἦταν προσβολὴ γιὰ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Γι' αὐτὸ ὅλοι οἱ βασιλιάδες ἀπάντησαν πῶς πρόθυμα δεχόταν κι' ἀποφάσισαν νὰ ξεκινήσουν γιὰ τὴν Τροία μὲ στρατὸ καὶ στόλο.

Οἱ Ἕλληνες συγκεντρώνονται στὴν Αὐλίδα

Σὲ λίγες μέρες 1200 καράβια καὶ 100 χιλιάδες στρατὸς εἶχαν μαζευτῆ στό λιμάνι τῆς Αὐλίδας, πού εἶναι ἀπέναντι στὴν Χαλκίδα. Οἱ φιλότιμοι βασιλιάδες τῆς Ἑλλάδος ὠρκίστηκαν στοὺς θεούς, νὰ ἐκδικηθοῦν τὸν ἀρπαγα Πάρη. Ἀπὸ τοὺς πρῶτους πού ἔφτασαν μὲ τὸ στρατὸ τους στὴν Αὐλίδα ἦταν ὁ Ἀγαμέμνωνας κι' ὁ ἀδελφός του Μεγέλαος, ὁ βασιλιάς τῆς Κρήτης Ἴδομενέας, ὁ σοφὸς βασιλιάς τῆς Πύλου Νέστορας, ὁ Αἴας, βασιλιάς τῆς Σαλαμίνας, ὁ βασιλιάς τοῦ Ἄργους Διομήδης, ὁ ἔξυπνος καὶ πανοῦργος βασιλιάς τῆς Ἰθάκης Ὀδυσσεύς καὶ ὁ ἀντρεϊότερος καὶ νεώτερος ἀπ' ὅλους, ὁ Ἀχιλλέας, βασιλιάς τῶν Μυρμιδόνων, μὲ τὸν ἀχώριστο φίλο του Πάτροκλο.

Ἀρχιστράτηγος ἔγινε ὁ Ἀγαμέμνωνας, ἐπειδὴ εἶχε τὸν περισσότερο στρατὸ καὶ στόλο. Ὅλα ἦταν ἔτοιμα γιὰ τὴν ἐκστρατεία. Περίμεναν μόνον νὰ φυσήξῃ εὐνοϊκὸς ἄνεμος γιὰ νὰ ξεκινήσουν τὰ καράβια. Οἱ μέρες περνοῦσαν καὶ τὰ καράβια ἔμεναν ἀκίνητα στό λιμάνι. Οἱ στρατιῶτες ἄρχισαν νὰ στενοχωριοῦνται. Ὁ Ἀγαμέμνωνας μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Κατέφυγε στό μάντη Κάλχα, γιὰ νὰ μάθῃ τὴν αἰτία πού δὲν φυσάει ὁ ἄνεμος. Ὁ μάντης Κάλχας ἀπάντησε στὸν Ἀγαμέμνονα πῶς ἡ θεὰ Ἄρτεμη εἶναι θυμωμένη, γιὰ τὴν σκότωση τὸ ἱερὸ ἐλάφι της. — «Γιὰ νὰ ξεδυμῶσῃ — εἶπε — καὶ νὰ φυσήξῃ ἄνεμος πρέπει νὰ θυσιάσῃς τὴν κόρη σου Ἰφιγένεια».

Ὁ Ἀγαμέμνων θυσιάζει τὴν Ἴφιγένεια

Τὰ λόγια τοῦ μάντη Κάλχα σάν κοφτερό μαχαίρι κτύπησαν στὴν καρδιά τοῦ Ἀγαμέμνονα. Νά θυσιάσῃ τὴν κόρη του! Τὴν ἀγαπημένη του Ἴφιγένεια! «Ὅχι, ποτέ δὲν δά γίνῃ αὐτό!» μονολογοῦσε ὁ Ἀγαμέμνωνας. Καὶ ἀέρας δὲν φυσοῦσε καὶ τὰ καράβια στὸ λιμάνι δὲν κουνιόταν, λές κι' ἦταν πεδαμένα. Τότε οἱ ἄλλοι βασιλιάδες μίλησαν στὸν Ἀγαμέμνονα «Ἀρχιστράτηγε, γιὰ τὴν τιμὴ τῆς Ἑλλάδας, πρέπει νά θυσιάσῃς τὴν κόρη σου». Ὁ Ἀγαμέμνονας τί νά κάνῃ; μὲ πονεμένη ψυχὴ ἔγραψε γράμμα στὴν κόρη του πὼς εἶναι ἀνάγκη τὸ συντομώτερο νά ρθῇ στὴν Αὐλίδα. Δὲν τῆς φανέρωσε τὴν τρομερὴ ἀλήθεια. «Θά σέ παντρέψω — τῆς ἔγραφε — μὲ τὸν Ἀχιλλέα, γι' αὐτὸ ἔλα, ἔλα τὸ γρηγορώτερο».

Ἡ Ἴφιγένεια γεμάτη χαρὰ ἔφτασε στὴν Αὐλίδα μαζί μὲ τὴν μητέρα της τὴν Κλυταιμνίστρα, μὰ δὲν ἄργησαν νά μάθουν τὸ φοβερὸ νέο. Ἡ Κλυταιμνίστρα ἔπεσε στὰ πόδια τοῦ ἀντρα της. Τὸν παρακαλεῖ καὶ τὸν ἱκετεύει νά λυπηθῇ τὴν λατρευτὴ κόρη τους. Τὰ δάκρυα κυλοῦσαν ἀδιάκοπα ἀπὸ τὰ μάτια της καὶ ἀπὸ τὴν ψυχὴ της ἔδγαιναν πονεμένοι ἀναστεναγμοί. Ἦταν μιὰ στίγμῃ πού ὅλοι συγκινήθηκαν. Τότε ἡ Ἴφιγένεια, σάν ἀληθινὴ Ἑλληνοπούλα, μὲ ψηλὰ σηκωμένο τὸ κεφάλι της λέει: «Μὴν κλαῖς μητέρα. Ἐγὼ πῆρα τὴν ἀπόφαση. Θά πεδάνω γιὰ τὴν Ἑλλάδα, τὴν Ἑλλάδα μας. Ὅλη ἡ Ἑλλάδα τὴν ὥρα τούτη, σέ μένα βλέπει. Ἀπὸ μένα ἐξαρτᾶται ἡ καταστροφὴ τῆς Τροίας καὶ ἡ τιμωρία τοῦ Πάρη. Ἐμπρὸς μὴν χάνετε καιρό. Θυσιάστε με λοιπὸν γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴ δόξα τῆς πατρίδας».

Καὶ τελειώνοντας τὰ ὠραῖα λόγια της ἡ ἄξια Ἑλληνοπούλα, προχώρησε στὸ θυσιαστήριο. «Ἐλα, μάντη Κάλχα — εἶπε — τέλειωνέ τὸ συντομώτερο. Κάνε κεῖνο πού προστάζει ἡ τιμὴ τῆς Ἑλλάδας μας». Ὁλος ὁ στρατός θαύμασε τὸν ἡρωισμό τῆς βασιλοπούλας. Μιὰ ἀπό-

λυτη σιωπή ἀπλώθηκε παντού. Οἱ στιγμές ἦταν πολὺ συγκινητικές.

Ὁ μάντης Κάλχας ἀμίλητος καὶ μὲ δακρυσομένα μάτια σήκωσε τὸ μαχαίρι του γιὰ νὰ σφάξῃ τὴν Ἰφιγένεια. Μὰ τὴν στιγμή ἐκείνη ἓνα πυκνὸ σύννεφο σκέπασε

Ἡ Ἰφιγένεια ὀδηγεῖται στὸ Θυσιατήριον.

τὸ θυσιαστήριον. Καὶ τὸ μαχαίρι του ἀντὶ νὰ κόψῃ τὸ λαιμὸ τῆς ὀμορφῆς κόρης, ἔκοψε τὸ λαιμὸ ἑνὸς ἐλαφιοῦ, ποὺ τοποδέτησε στὴ δέση τῆς Ἰφιγένειας, ἡ θεὰ Ἄρτεμη.

Τὸ θαῦμα εἶχε γίνῃ. Ἡ θεὰ Ἄρτεμη δὲν ἤθελε νὰ χυθῇ στὸ βωμὸ τῆς, τὸ ἄδω καὶ εὐγενικὸ αἷμα τῆς κόρης. Γι' αὐτὸ ἄρπαξε τὴν Ἰφιγένεια καὶ τὴν πῆγε σ' ἓνα μακρινὸ νᾶο τῆς, ὅπου τὴν ἔκανε ἱέρεια.

Ἐπειτα ἀπ' αὐτὸ, φύσηξε εὐνοϊκὸς ἄνεμος καὶ τὰ καράβια μὲ τὸν στρατὸ, ξεκίνησαν γιὰ τὴν Τροία.

Οι Έλληνες πολιορκούν την Τροία

Κάποτε τὰ καράβια μὲ τοὺς Ἕλληνες ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν Τροία. Οἱ Τρωαδίτες μόλις εἶδαν τὸν ξένο στρατὸ καὶ στόλο κατάλαβαν πὼς ἦταν ἐχθροί. Ἀμέσως μάζεψαν τὸ στρατὸ τους καὶ ἀκόμα ζήτησαν βοήθεια ἀπὸ τὶς γειτονικὲς χώρες καὶ κατέβηκαν στὴν παραλία γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τοὺς Ἕλληνες νὰ βγοῦν στὴ στεριά. Οἱ Ἕλληνες βγαίνουν ἀπὸ τὰ καράβια καὶ κάνουν ἐπίθεση. Γίνεται σκληρὴ καὶ φονικὴ μάχη. Ἔτσι ἄρχισε ὁ πόλεμος. Οἱ Τρωαδίτες πολέμησαν γενναῖα, μὰ δὲν μπόρεσαν νὰ συγκρατήσουν τὴν ὀρμητικότητα τῶν Ἑλλήνων. Γιὰ νὰ σωθοῦν ἔτρεξαν καὶ κλείστηκαν στὴν πόλη τους, ποὺ εἶχε ψηλά καὶ γερά τείχη. Οἱ Ἕλληνες τότε ἔβγαλαν τὰ καράβια τους στὴ στεριά καὶ κατασκεύασαν γύρω γύρω ἓνα ξύλινο φρούριο. Μέσα κεῖ στρατοπέδευσαν. Οἱ Τρωαδίτες ποὺ εἶχαν ἀρχηγό τους τὸν μεγάλο γιοῦ τοῦ βασιλιά Πρίαμου, τὸν ἀντρειωμένο Ἔκτορα, κάθε τόσο ἔβγαιναν ἀπὸ τὰ τείχη τῆς πολιτείας κι' ἔκαναν ἐπίθεση στό στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων. Οἱ Ἕλληνες κυρίεψαν ὅλες τὶς γύρω πολιτεῖες καὶ πολιορκήσαν στενὰ τὴν Τροία, μὰ νὰ τὴν κυριέψουν δὲν μπορούσαν. Δέκα ὀλόκληρα χρόνια κράτησε ὁ πόλεμος. Στὸ τέλος τοῦ πολέμου ὁ Ἀγαμέμνωνας μὲ τὸν Ἀχιλλεὺς φιλονίκησαν. Ἡ φιλονικία αὐτὴ παρ' ὀλίγο νὰ δινε τὴ νίκη στοὺς Τρωαδίτες. Νὰ πὼς ἔγινε αὐτὴ ἡ φιλονικία.

Ἡ φιλονικία τοῦ Ἀγαμέμνονα μὲ τὸν Ἀχιλλεὺς

Σὲ μιὰ μάχη ποὺ ἔκαναν οἱ Ἕλληνες, κυρίεψαν τὴν πόλη Χρῦση, ποὺ ἦταν κοντὰ στὴν Τροία. Ἀπὸ τὴν πόλη αὐτὴ πήραν πολλὰ λάφυρα καὶ δυὸ κοπέλλες σκλάβες, τὶς καλύτερες τῆς πόλης, τὴν Χρῦσηίδα καὶ τὴν Βρῦσηίδα. Ὁ Ἀγαμέμνωνας πήρε τὴν Χρῦσηίδα γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετῆ καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν Βρῦσηίδα.

"Επειτα από λίγες μέρες παρουσιάστηκε στον Άγαμέμνονα ο πατέρας της Χρυσιίδας, που ήταν Ιερέας του Απόλλωνα, και με θερμά λόγια τον παρακάλεσε να του δώσει την κόρη του. Ο αρχιστράτηγος συγκινήθηκε από τα παρακάλια του πατέρα της σκλάβας του και του έδωσε την κόρη. Έστειλε όμως και πήραν με τη βία από την σκηνή του Αχιλλέα την Βρησηίδα.

Αυτό τό πράγμα πείραξε πολύ τον Αχιλλέα. Οι δυο βασιλιάδες ανταλλάξαν βαρειές βρισιές και παρ' όλιγο νά κτυπηθούν. Τόσος ήταν ο θυμός του Αχιλλέα που κλείστηκε στην σκηνή του κι' αποτραβήχτηκε από τον πόλεμο.

Οι Τρωαδίτες μόλις έμαθαν την απόφαση αυτή του Αχιλλέα πήραν θάρρος κι' έκαναν μιά μεγάλη επίθεση. Οι Έλληνες νικήθηκαν και τραβήχτηκαν στα πλοία τους. Σε λίγες μέρες ο Έκτορας ξανακάνει νέα επίθεση κι' έφθασε μέχρι τα πλοία των Έλλήνων' μάλιστα έκαψε ένα απ' αυτά. Εύτυχως όμως μπαίνουν στη μάχη ο Όδυσσέας με τον Αΐαντα και τους γυρίζουν πίσω. Από τις αδιάκοπες επιθέσεις που έκαναν οι Τρωαδίτες, οι Έλληνες πάδαιναν μεγάλες ζημιές. Τότε συγκινήθηκε ο Αχιλλέας και δίνει στο φίλο του τον Πάτροκλο τα όπλα του και τους γενναίους Μυρμιδόνες να πάρουν μέρος στη μάχη.

Οι Τρωαδίτες όταν είδαν τους Μυρμιδόνες και τον Πάτροκλο με τα όπλα του Αχιλλέα, νόμισαν πως ήταν ο ίδιος ο Αχιλλέας. Τους έπιασε μεγάλος φόβος και άμέσως τόβαλαν στα πόδια. Ο Πάτροκλος μεδυσμένος από τη νίκη κυνηγάει τους έχθρους και τους προξενεί μεγάλες καταστροφές.

Ο θάνατος του Πατρόκλου

Οι Τρωαδίτες κυνηγημένοι κλείνονται στα τείχη της Τροίας για να σωθούν. Έξω από τα τείχη μένει ο άρχη-

γός τους, ὁ ἀντρειωμένος Ἔκτορας μὲ λίγους πολεμιστές. Κατάλαβε πῶς δὲν ἦταν ὁ Ἀχιλλέας καὶ στέκει νὰ πολεμήσῃ. Στῆθος μὲ στῆθος πολεμοῦν τὰ δυὸ παλληκάρια, ὁ Ἔκτορας μὲ τὸν Πάτροκλο. Γίνεται φοβερός ἀγώνας. Νικητὴς βγῆκε ὁ Ἔκτορας. Ὁ Πάτροκλος δὲν ἄντεξε στὸ γερὸ κτύπημα τοῦ ἀντιπάλου του καὶ σωρίσθηκε κάτω νεκρός. Ὁ Ἔκτορας παίρνει τὴν πανοπλία τοῦ Πατρόκλου καὶ ἐτοιμάζεται νὰ σύρῃ καὶ τὸ πτώμα του μέσα στὴν πόλη. Οἱ Ἕλληνες ὁμως μὲ μιὰ φοβερὴ ἐπίθεση κατορθώνουν νὰ πάρουν τὸ πτώμα τοῦ Πατρόκλου. Ἔβαλαν τὸν νεκρὸ σ' ἓνα ἀμάξι καὶ τὸν ἔφεραν

Ὁ Πάτροκλος νεκρός.

στὴ σκηνὴ τοῦ Ἀχιλλέα. Ὁ Ἀχιλλέας μόλις εἶδε νεκρὸ τὸν φίλο του, δὲν κρατήθηκε. Λησμόνησε τὸ θυμὸ του κι' ἔτρεξε στοὺς ἐχθρούς. Οἱ Τρῳαδίτες, ὅταν εἶδαν τὸν Ἀχιλλέα πάνω στὸ ἄρμα του νὰ τρέχῃ κατὰ πάνω τους, τοὺς ἔπιασε πανικός. Ὁ Πρίαμος τοὺς διέταξε νὰ μποῦν

γρήγορα στο κάστρο και να κλείσουν καλά τις πόρτες, πριν τους προλάβει ο Ἀχιλλέας. "Έτσι κι ἔγινε. Κανένας Τρωαδίτης δέν ἔμεινε ἔξω ἀπό τὸ φρούριο. Μόνο ὁ γενναῖος Ἔκτορας ἔμεινε ἔξω. "Ἦθελε νά μονομαχήση μετὸν ἀντρεϊότερο Ἕλληνα.

Οἱ δύο γενναῖοι πιάνονται στὰ χέρια. Ἀγωνίζονται κι' οἱ δύο τους μετὸ πείσμα καὶ μανία. Μά ἡ ἀντρεία τοῦ Ἕλληνα ἥρωα ἦταν ἀνώτερη. Ὁ Ἔκτορας νικήθηκε κι' ἔπεσε νεκρός.

Ὁ Ἀχιλλέας παίρνει τὸ πῶμα του, τὸ δένει πίσω ἀπὸ τὸ ἀμάξι του καὶ πηγαίνει στὸ στρατόπεδο τῶν Ἑλλήνων, ἐνῶ πάνω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Τροίας, ὁ Πρίαμος δρηνοῦσε τὸ χαμὸ τοῦ καλύτερου παιδιοῦ του.

Ὁ Ἀχιλλέας πέταξε κάπου ἐκεῖ τὸ πῶμα τοῦ Ἔκτορα καὶ διέταξε νά μείνη ἄθαφτο, γιὰ νά τὸ φᾶν οἱ σκύλοι καὶ τὰ ὄρνεα. Συγκινήθηκε ὁμως ἀπὸ τὰ παρακάλια τοῦ γέρου - Πρίαμου, πού ἤλθε καὶ τούπεσε στὰ πόδια, ζητώντας μετὰ δάκρυα τὸ πῶμα τοῦ γυιοῦ του, καὶ τούδωσε τὴν ἄδεια νά τὸ θάψῃ.

Ὁ δυστυχημένος πατέρας φορτώθηκε τὸν σκοτωμένο Ἔκτορα καὶ τὸν μετέφερε στὴν Τροία. Οἱ Τρωαδίτες ἔθαψαν τὸν ἥρωά τους μετὰ δάκρυα καὶ μεγάλες τιμές!

Ὁ θάνατος τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τὸ ξύλινο ἄλογο τοῦ Ὀδυσσεά

Ὁ ἠρωϊκὸς Ἀχιλλέας ἀκολούθησε κι' αὐτὸς τὴν τύχη τοῦ φίλου του τοῦ Πάτροκλου. Σὲ μιὰ μάχη ἔφτασε ἔξω ἀπὸ τὰ τείχη τῆς Τροίας. Ὁ ἀναντρος ὁ Πάρης κρυμμένος κάπου ἐκεῖ τὸν σημάδεψε μετὰ τὸ φαρμακερὸ του βέλος στὴν φτέρνα καὶ τὸν σκότωσε. Οἱ Τρωαδίτες, ὅταν εἶδαν σκοτωμένον τὸν Ἀχιλλέα, πῆραν θάρρος. Βγαίνουν ἀπὸ τὰ τείχη καὶ ὀρμᾶνε πάνω στοὺς Ἕλληνες. Σκληρὴ μάχη ἔγινε γύρω ἀπὸ τὸ πῶμα τοῦ Ἀχιλλέα. Οἱ Ἕλληνες μετὰ κάθε τρόπο θέλουν νά πάρουν τὸν

γεια. Στά πλευρά του αλόγου διαβάζουν. «Τό αφιερώ-
νουμε στή θεά Ἄθηνᾶ, γιά νά βοηθήση ἑμᾶς τοὺς Ἑλ-
ληνες νά γυρίσωμε μέ τό καλό στή χώρα μας».

Οἱ Τρωαδίτες ἐτοιμάστηκαν νά μπάσουν στήν πόλη
τό ξύλινο ἄλογο. Ἐνας ὅμως ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα, ὁ
Λασκρόντας, τοὺς ἐμπόδισε λέγοντας ὅτι πρέπει νά φο-
βοῦνται τοὺς Ἑλληνες καί νά μὴν τοὺς ἔχουν ἐμπιστοσύνη
καί ὅταν ἀκόμη τοὺς προσφέρουν δῶρα. Δέν πρόφτασε
νά τελειώση τὰ λόγια του ὁ Λασκρόντας καί δυό μεγάλα
φίδια βγήκαν ἀπό τήν θάλασσα κι' ἐπιβίβαν αὐτόν καί
τοὺς δυό γυιούς του.

Τότε οἱ Τρωαδίτες φοβήθηκαν τή θεά Ἄθηνᾶ κι' ἔφε-
ραν τό ἄλογο μέσα στήν πόλη τους. Τήν νύχτα σ' ὄλη
τήν πόλη ἄναψε τό γλέντι. Ξέγνοιαστοι καί χαρούμενοι,
γιατί νόμισαν πῶς τελείωσε πιά ὁ πόλεμος, ρίχτηκαν στά
γλέντια καί στίς διασκεδάσεις μέχρις ἄργά τή νύχτα.
Ἵστερα κουρασμένοι ἀπό τό γλεντοκόπι καί τό μεθύσι
πῆγαν νά κοιμηθοῦν. Δέκα χρόνια εἶχαν νά κοιμηθοῦν
ἦσχα.

Οἱ Ἑλληνες πού ἦταν κρυμμένοι μέσα στό ἄλογο,
βγαίνουν ἔξω καί σ' ἓνα ψηλό μέρος ἀνάβουνε φωτιές
καί κάνουν σημάδια στοὺς Ἑλληνες πού ἦταν πίσω ἀπό
τήν Τένεδο. Σέ λίγο ὄλος ὁ στρατός τῶν Ἑλλήνων βρι-
σκεται μέσα στήν πόλη. Κανένας Τρωαδίτης δέν φαίνε-
ται. Ὅλοι τους κοιμοῦνται ἦσχοι στά σπίτια τους. Τό
τί ἔγινε κεῖνο τό βράδυ, δέν περιγράφεται. Οἱ Ἑλληνες
μπαίνουν στά σπίτια καί σφάζουν χωρίς λύπησιν τοὺς
Τρωαδίτες. Ἀρπάζουν τοὺς θησαυροὺς πού βρῆκαν καί
βάζουν φωτιά στά σπίτια καί τοὺς ναοὺς. Ὀλόκληρη ἡ
πόλη βρέθηκε στίς φλόγες κι' ἔγινε ἓνα φρικτό πυροτέ-
χνημα. Ἡ πλοῦσια κι' ὀμορφη Τροία ἔγινε ἐρείπια καί
στάχτη, σωστό νεκροταφεῖο. Ἀπὸ ἐκείνη τήν κοσμοχα-
λασιά γλύτωσε μόνο ὁ ἐξάδελφος τοῦ Ἑκτορα, ὁ Αἰ-
νεΐας, μέ μερικοὺς Τρωαδίτες. Ἐτσι τελείωσε ὁ Τρωϊκός
πόλεμος, πού βάσταξε δέκα χρόνια.

ΟΙ Ἑλληνες γυρίζουν στήν Ἑλλάδα

Οἱ Ἑλληνες μοιράστηκαν μεταξύ τους τὰ πλούσια λάφυρα καί τοὺς θησαυροὺς πού ἄρπαξαν ἀπὸ τὴν Τροία. Μπήκαν στὰ καράβια γιὰ νὰ ἐπιστρέψουν στήν Ἑλλάδα, ἀφοῦ τόσο σκληρὰ τιμώρησαν τὸν ἄρπαγα καί τοὺς συμπατριῶτες του. Ὁ Μενέλαος πήρε τὴ γυναῖκα του, τὴν ὤραϊα Ἑλένη καί πρῶτος αὐτὸς ξεκίνησε ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Τροίας γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ. Μὰ οἱ θεοί, θυμωμένοι μὲ τοὺς Ἑλληνες, πού σφάξανε γέρους καί παιδιὰ καί κάψανε τοὺς ναοὺς τους, τοὺς τιμώρησαν καί δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ γυρίσουν μὲ τὸ καλὸ στὰ σπίτια τους.

Χρόνια καί χρόνια βασανίστηκαν νὰ φτάσουν στίς πατρίδες τους. Πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἑλληνες περιπλανήθηκαν σὲ ξένες χώρες καί ἄλλοι βρῆκαν τὸ θάνατο στὸ βυθὸ τῆς θάλασσας. Ἄλλοι πεταγμένοι ἀπὸ τ' ἄγρια κύματα σὲ μακρινὰ ξερονήσια, πέθαναν ἀπὸ τὴν πείνα καί τὴ δίψα. Ὁ Μενέλαος κι' ἡ Ἑλένη ὀκτῶ ὀλόκληρα χρόνια ἔκαναν νὰ φτάσουνε στὴ Σπάρτη. Ὁ Ἀγαμέμνωνας, ἀφοῦ περιπλανήθηκε χρόνια σὲ ξένες χώρες, ἔφτασε στίς Μυκῆνες· μὰ σὰν μπῆκε στὸ παλάτι του σκοτώθηκε ἀπὸ τὸν ἐξάδελφό του τὸν Αἴγιστο καί τὴν ἄπιστη γυναῖκα του, τὴν Κλυταιμνήστρα.

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ

Ὁ Ὀδυσσεὺς στὴ χώρα

τῶν Κικόνων καί τῶν Λωτοφάγων

Ἐκεῖνος πού ὑπέφερε περισσότερο ἀπ' ὅλους τοὺς Ἑλληνες στὸ ταξίδι τοῦ γυρισμοῦ, ἦταν ὁ Ὀδυσσεὺς.

Πάλεψε μὲ τὴν φουρτουνιασμένη θάλασσα καί μὲ ἄγριους ἀνθρώπους. Ἔχασε πολλοὺς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του καί ὄλα του τὰ καράβια, μὰ τοῦ ἔμεινε ἡ πίστη του στοὺς θεοὺς. Ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀφοῦ ἔφυγε μὲ τὰ πλοῖα

του και τούς συντρόφους του από την Τροία, έπειτα από πολλές περιπλανήσεις και κινδύνους έφτασε στη χώρα των Κικόνων. Οί άνθρωποι που κατοικούσαν την χώρα αυτή, ήταν άνθρωποι άγριοι, πολεμικοί και άφιλόξενοι. Ο Όδυσσέας αναγκάστηκε να πολεμήση με τούς Κικόνες και με δυσκολία κατώρδωσε να σωθῆ, αφού έχασε έβδομήντα δυό παλληκάρια του.

Έπειτα από νέα βάσανα και τρικυμίες τράβηξαν τὰ πλοῖα του μακριά από τις έλληνικές θάλασσες και πήγαν σέ μιὰ παράξενη χώρα, στη χώρα τῶν Λωτοφάγων. Έκεῖ γινόταν κάτι καρποί γλυκοί που τούς έλεγαν Λωτούς. Όποιος έτρωγε από τούς καρπούς αυτούς, παράξενο πράγμα! ξεχνούσε την πατρίδα του. Μερικοί από τούς ανθρώπους του Όδυσσέα έφαγαν από τούς γλυκούς αυτούς καρπούς και με κανένα τρόπο δέν ήδελαν να γυρίσουν στην πατρίδα τους. Ο Όδυσσέας τότε τούς πήρε με τῆ βία, τούς έδεσε στα κατάρτια τῶν καραβιῶν κι' έτσι συνέχισαν τὸ ταξίδι τους.

Ὁ Όδυσσέας στη χώρα τῶν Κυκλώπων.

Από τῆ χώρα τῶν Λωτοφάγων έφτασε ὁ Όδυσσέας στο νησί τῶν Κυκλώπων. Οί Κύκλωπες ήταν άγριάνθρωποι μ' ένα μάτι μονάχα στο κούτελο. Κανέναν άνθρωπο δέν φοβόταν οὔτε και τούς θεούς σέβονταν. Στη γῆ τους όλα φύτρωναν μονάχα τους! Καθένας ζούσε μόνος του σέ μιὰ σπηλιά και έβοσκε τὰ γίδια και τὰ πρόβατά του, χωρίς να γνοιάζεται για τούς άλλους.

Ο Όδυσσέας ήδελε να γνωρίση τούς περιεργούς αυτούς ανθρώπους. Αφήνει στην παραλία τὰ καράβια του, παίρνει δώδεκα συντρόφους του και βγαίνει στο νησί. Ψυχῆ δέν φαινόταν πουθενά. Προχωρεῖ και μπαίνει σέ μιὰ σπηλιά με τούς συντρόφους του. Ο ήλιος είχε βασιλέψει και πυκνό σκοτάδι απλώθηκε στη σπηλιά. Σέ λίγο κοπάδια γιδοπρόβατα άρχισαν να μπαίνουν στη

σπηλιά και πίσω τους ένας πελώριος γίγαντας. Ήταν ο Πολύφημος, ο πιό μεγάλος κύκλωπας, ο γυιός του Θεού τῆς θάλασσας Ποσειδῶνα. Ὁ Ὀδυσσεύς και οἱ σύντροφοί του μόλις ἀντίκρυσαν αὐτόν τόν ἀγριάνθρωπο μέ τό μεγάλο μάτι στό κούτελο, πάγωσαν ἀπό τό φόβο τους. Ὁ Κύκλωπας κύλισε ἕνα μεγάλο βράχο κι' ἔκλεισε τήν πόρτα τῆς σπηλιάς ὕστερα ἄρμεξε τά κοπάδια του και ρούφηξε τό μισό γάλα. Ἐπειτα, στή μέση τῆς σπηλιάς, ἄναψε μιά μεγάλη φωτιά, γιά νά τυροκομήση τ' ἄλλο μισό. Ὁλη ἡ σπηλιά φωτίστηκε ἀπό τίς φλόγες τῆς φωτιάς. Ὁ Ὀδυσσεύς μέ τούς συντρόφους του εἶχαν ζαρώσει σέ μιά γωνιά. Ὁ Κύκλωπας, σάν τούς εἶδε, παραξενεύτηκε και γέλασε δυνατά μέ ἄγρια και δυνατή φωνή τούς ρώτησε ποιοί εἶναι. Κανένας δέν εἶχε τό κουράγιο νά μιλήση. Ὁ Ὀδυσσεύς ξεθάρεψε και τοῦ εἶπε πῶς εἶναι Ἕλληνες κι' ἔρχονται ἀπό τήν Τροία πού πολέμησαν δέκα χρόνια. Μιά ἄγρια θαλασσοταραχή τούς ἔρριξε στό νησί αὐτό. Ὁ Πολύφημος δέν ἀπάντησε στά λόγια τοῦ Ὀδυσσεά, μόνο ξαναγέλασε τρανταχτά. Σηκώθηκε σέ λίγο, ἄρπαξε δυό συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά, τούς χτύπησε δυνατά στό χῶμα σάν κταπόδια κι' ὕστερα τούς ἔφαγε! Μετά ξάπλωσε δίπλα ἀπό τή φωτιά και κοιμήθηκε.

Ὁ Ὀδυσσεύς μέ τούς συντρόφους του πού νά κοιμηθοῦν! Ἡ καρδιά τους ἀπό τό φόβο χτυποῦσε δυνατά. Κανένας δέν μιλοῦσε, μόνο σκέφτονταν πόσο ἄσχημα ἔμπλεξαν — κανένας μας δέν δά γλυτώση — συλλογίζοταν.

Τί τρομερή νύχτα ἦταν ἐκείνη! Ἀπό τό μυαλό τοῦ Ὀδυσσεά πέρασε ἡ σκέψη νά μπήξη τό σπαθί του στήν καρδιά τοῦ Κύκλωπα. Πῶς δά ἔβγαιναν ὅμως ἀπό τήν σπηλιά; Ὁ βράχος πού ἔκλεινε τήν εἴσοδο ἦταν τόσο μεγάλος, πού και ἑκατό ἄνθρωποι δέν δά μπορούσαν νά τόν κυλήσουν. Πολύ πρωί ὁ Πολύφημος σηκώθηκε, ἄρμεξε τά γίδοπρόβατά του και ὕστερα ἄρπαξε πάλι δυό συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά και τούς ἔφαγε. Ἐβγαλε μπρο-

στά τὰ κοπάδια του και βγήκε από τή σπηλιά, αφού ξανάκλεισε τήν είσοδό της με τὸ μεγάλο βράχο.

Ὁ Ὀδυσσεάς με τοὺς συντρόφους του, σάν ἔμειναν μόνοι στή σπηλιά, ἄρχισαν νά σκέπτονται με τί τρόπο θά σωθοῦν. Τὸ διαβουλευμένο μυαλό τοῦ Ὀδυσσεά δέν ἄργησε νά βρῆ τὸ μέσο. Πῆρε ἓνα ξερό και μακρὺ ξύλο, τὸ πελέκησε στήν ἄκρη και τὸ ἔκαμε μυτερό.

Τὸ βράδου σάν γύρισε ἀπὸ τή βοσκή ὁ Κύκλωπας, βούτηξε δυὸ ἄλλους συντρόφους τοῦ Ὀδυσσεά και τοὺς ἔφαγε. Ὁ πανοῦργος τότε Ὀδυσσεάς ἔβαλε σέ ἐνέργεια τὸ πονηρὸ του σχέδιο. Πλησιάζει τὸν Πολύφημο και τοῦ δίνει μιὰ μεγάλη κούπα γλυκὸ κρασί πού κατά καλή του τύχη εἶχε φέρει μαζί του σ' ἓνα ἄσκι. Ὁ Πολύφημος τὸ ρούφηξε με εὐχαρίστηση· μάλιστα ζήτησε και δευτέρη κούπα. "Ἄλλο πού δέν ἦθελε ὁ Ὀδυσσεάς. Τοῦ δίνει μιὰ κούπα ἀκόμη κι' ὕστερα ἄλλη κι' ἄλλη. Ὁ Κύκλωπας τότε ρώτησε τὸν Ὀδυσσεά πῶς τὸν λένε. Ὁ Ὀδυσσεάς τοῦ εἶπε «Ἐγώ, Πολύφημε, ὀνομάζομαι Κανένας». «Ἐ! ἔσένα τὸν Κανένα, θά φάω τελευταῖον» ἀπάντησε ὁ Κύκλωπας και ζαλισμένος ἀπὸ τὸ κρασί καθὼς ἦταν, σωριάστηκε στὸ χῶμα τῆς σπηλιάς κι' ἀποκοιμήθηκε.

Τότε ὁ Ὀδυσσεάς παίρνει τὸ μυτερὸ ξύλο πού εἶχε ἐτοιμάσει, τὸ βάζει στή φωτιά κι' ὕστερα πυρωμένο καθὼς ἦταν τὸ ἔμπηξε με δύναμη στὸ μάτι τοῦ Κύκλωπα και τὸν τύφλωσε. Ὁ Κύκλωπας μούγγριζε ἀπὸ τὸν πόνο. Τρικλιζοντας σηκώθηκε ὀπάνω κι' ἔβγαλε τὸ ξύλο ἀπὸ τὸ μάτι του, ὕστερα μ' ἄγριες φωνάρες ζητοῦσε βοήθεια. Οἱ ἄλλοι Κύκλωπες ἔτρεξαν ἔξω ἀπὸ τή σπηλιά και τὸν ρώτησαν τί ἔπαθε. «Ὁ Κανένας με στράβωσε. Ὁ Κανένας..», οὐρλιαζε μέσα ἀπὸ τήν σπηλιά ὁ ἀγχιάνθρωπος. Οἱ ἄλλοι Κύκλωπες νόμισαν πῶς ὁ Πολύφημος ἔχασε τὸ μυαλό του γιὰ νά φωνάζη πῶς τὸν στράβωσε ὁ Κανένας και τράβηξε ὁ καθένας πάλι στή σπηλιά του.

Ὡστόσο ὁ Πολύφημος πονοῦσε δυνατὰ κι' ὄλη τή νύχτα παράδερνε ἀπὸ τοὺς φρικτοὺς πόνους τοῦ ματιοῦ

του. "Έψαχνε ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα στὴ σπηλιά νά βρῆ τὸν Ὀδυσσεά με τούς συντρόφους του, μὰ τοῦ κάκου.

Τὰ χαράματα ὁ Κύκλωπας κύλησε τὸ βράχο τῆς σπηλιάς καὶ κάδισε ἐκεῖ κι' ἔψαχνε στὴ ράχη τὰ πρόβατα καὶ τὰ γίδια πού ἐβγαίνουν ἔξω. "Ἐλπίζε πῶς με τὸν τρόπο αὐτὸ θάπιανε καὶ τούς ἀνδρώπους ὅταν ἐβγαίνουν ἀπὸ τὴ σπηλιά. Μὰ ὁ ἔξυπνος Ὀδυσσεάς τί σοφίστηκε! "Ἐπιασε κι' ἔδεσε τούς συντρόφους του κάτω ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῶν προβάτων, αὐτὸς δὲ κρεμάστηκε ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τοῦ πιδὸ μεγάλου κριαριοῦ, κι' ἔτσι γέλασε τὸν Κύκλωπα καὶ βγῆκαν ὅλοι τους ἀπὸ τὴν σπηλιά χωρὶς νὰ τοὺς πιάσῃ ὁ Κύκλωπας!

Τρέχοντας ἔπειτα ἔφτασαν στὰ πλοῖα τους, ἄρπαξαν τὰ κουπιά κι' ἀμέσως ἔφυγαν μακριά. "Ὅταν τὰ πλοῖα εἶχαν ἀπομακρυνθῆ ἄρκετὰ ἀπὸ τὸ νησί, ὁ Ὀδυσσεάς με δυνατὴ φωνὴ φώναξε στὸν Κύκλωπα:

«Πολύφημε, σκληρὲ καὶ ἀφιλόξενε, μάθε τώρα πιά, πῶς σέ τύφλωσε ὁ Ὀδυσσεάς, ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης, ὁ γιὸς τοῦ Λαέρτη πού κυριεψε τὴν Τροία».

Ὁ Κύκλωπας ἄμα ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Ὀδυσσεά, ἔσκασε ἀπὸ τὸ κακό του. Σήκωσε ψηλά τὰ χέρια του καὶ παρακάλεσε τὸν πατέρα του τὸν Ποσειδῶνα νὰ τιμωρήσῃ τὸν Ὀδυσσεά. "Ἐπειτα ἄρπαξε ἓνα μεγάλο βράχο καὶ με δύναμη τὸν πέταξε κατὰ κεῖ πού ἄκουσε τὴ φωνή. Ὁ βράχος ἔπεσε κοντὰ στὰ καράβια καὶ σήκωσε μεγάλα κύματα πού τὰ καράβια κινδύνεψαν νὰ βουλιάξουν.

"Ἄλλες περιπέτειες τοῦ Ὀδυσσεά

Στὸ νησί τοῦ Αἰόλου: Μὲ πολλὰ βάσανα ὁ Ὀδυσσεάς με τούς συντρόφους του ἔφτασε στὸ νησί τοῦ Αἰόλου. Ὁ Αἰόλος ἦταν θεὸς τῶν ἀνέμων καὶ μόλις εἶδε τὸν βασανισμένο Ὀδυσσεά τὸν συνεπάθησε. Μὲ μεγάλη του χαρὰ τὸν δέχτηκε στὸ νησί του καὶ τὸν φιλοξένησε με τούς συντρόφους του καὶ ὑποσχέθηκε πῶς θὰ

τούς βοηθήσει νά φτάσουν στήν πατρίδα τους. Ὃταν ἦρθε ἡ ὥρα νά φύγουν, ὁ Αἴολος ἔδωσε στόν Ὀδυσσεά ἓνα μεγάλο φουσκωμένο ἄσκι. Μέσα ἐκεῖ εἶχε κλείσει ὄλους τούς δυνατούς καί ἐνάντιους ἀέρηδες. Τά καράβια ἀνοίχτηκαν στό πέλαγος καί ταξίδευαν μέ θαυμάσιο καιρό. Οἱ ἀνόητοι ὁμως σύντροφοί τοῦ Ὀδυσσεά, τήν ὥρα πού αὐτός κοιμόταν, ἀνοίξαν τό ἄσκι, γιατί νόμισαν πώς μέσα ἐκεῖ ἦταν κρυμμένοι θησαυροί. Τήν ἴδια στιγμή ξεπετάχτηκαν οἱ ὄρμητικοί ἄνεμοί καί μεγάλη τρικυμία ξέσπασε. Ἡ ἀγριεμένη θάλασσα πέταξε τά καράβια σέ μέρη πολὺ μακρινά.

Ὀδυσσεάς καί Κίρκη: Ἐπειτα ἀπό πολλὰ μερόνυχτα τά καράβια τοῦ Ὀδυσσεά θαλασσοδαρμένα, ἄραξαν στό νησί τῆς Κίρκης. Ἡ Κίρκη ἦταν μάγισσα πού μέ τά μάγια τῆς, μεταμόρφωνε τούς ἀνθρώπους σέ χοίρους. Ὁ Ὀδυσσεάς μ' ἓνα μαγικό βότανο πού τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ Ἑρμῆς, κατώρθωσε νά γλυτώσῃ ἀπό τή μάγισσα καί νά ξανακάνῃ τούς συντρόφους τοῦ ἀνθρώπους, πού ἡ Κίρκη μέ τά μάγια τῆς τούς εἶχε κάμει χοίρους. Τότε τοὺς πῆρε μαζί του κι' ἔφυγε.

Οἱ Σειρήνες: Ἡ θάλασσα ἦταν γαληνεμένη καί τά καράβια ἔπλεαν μέ χαρά. Ἀπό τήν κοντινὴ στεριά ἀκούστηκαν γλυκές μελωδίες καί παθητικά τραγοῦδια. Περνοῦσαν ἀπό τό μαγεμένο νησί τῶν Σειρήνων. Οἱ Σειρήνες ἦταν κάτι ἀνθρωπόμορφα φτερωτά τέρατα πού μέ τήν μουσική τους μάγευαν τούς ταξιδιώτες καί τοὺς προσκαλοῦσαν στό νησί τους. Μόλις οἱ ταξιδιώτες ἔβγαιναν ἔξω οἱ Σειρήνες τούς ἔτρωγαν, γι' αὐτό τό νησί ἦταν γεμάτο ἀπό ἀνθρώπινα κόκκαλα. Τότε ὁ πολυμήχανος Ὀδυσσεάς βούλωσε μέ κερὶ τ' αὐτιά τῶν συντρόφων του, γιά νά μὴν ἀκοῦνε τό γλυκὸ τραγοῦδι τῶν Σειρήνων καί παράγγειλε σ' αὐτούς νά τόν δέσουν στό κατάρτι τοῦ καραβιοῦ. Ἐτσι πέρασαν τό ἐπικίνδuno αὐτό νησί καί συνέχισαν τό ταξίδι τους.

Ἡ Σκύλλα καὶ ἡ Χάρυβδη: Ἐπειτα ἀπὸ λίγες μέρες ἔφτασαν στὸ στενὸ τῆς Σικελίας πού εἶναι κοντά στὴν Ἰταλία. Ἐκεῖ ἄλλος κίνδυνος τοὺς περίμενε. Στὸ μέρος αὐτὸ ἡ θάλασσα ἦταν στενὴ ἀνάμεσα σὲ δυὸ βράχους. Πάνω στὸν ἓνα βράχο καθόταν ὀλημερίς ἓνα θαλάσσιο τέρας μὲ ἔξη κεφάλια, ἡ Σκύλλα καὶ στὸν ἄλλο βράχο βρισκόταν ἓνα ἄλλο τέρας τῆς θάλασσας, ἡ Χάρυβδη. Ἡ Σκύλλα ἄρπαζε κάθε ἄνθρωπο πού περνοῦσε ἀπὸ κοντά της κι' ἡ Χάρυβδη τρεῖς φορές τὴν ἡμέρα ρουφούσε τὸ νερὸ τῆς θάλασσας κι' ἄλλες τόσες φορές τὸ ξερνοῦσε. Ἀλλοίμονο στὰ καράβια πού ταξίδευαν στὰ μέρη ἐκεῖνα. Ὁ Ὀδυσσεὺς πέρασε καὶ τὸν κίνδυνο αὐτό, ἀφοῦ ἔχασε ἔξη ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Τοὺς ἄρπαξε ἡ Σκύλλα καὶ τοὺς ἔφαγε.

Ὁ Ὀδυσσεὺς στὸ νησί τῆς Καλυψῶς: Τὰ καράβια τοῦ Ὀδυσσεὺς ἀφοῦ πέρασαν τὴ Σκύλλα καὶ τὴν Χάρυβδη, ἔφτασαν στὸ νησί τοῦ Θεοῦ Ἥλιου. Ὁ Ὀδυσσεὺς μὲ τοὺς συντρόφους του βγῆκε στὸ νησί. Οἱ τροφές τους εἶχαν τελειώσει μέρες κι' ἦταν ὄλοι τους θεονήστικοι. Οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεὺς πῆγαν στὸν μεγάλο κάμπο τοῦ νησιοῦ κι' ἐπίασαν μερικές ἀγελάδες καὶ τίς ἔφαγαν· μὰ οἱ ἀγελάδες αὐτές ἦταν τοῦ Θεοῦ Ἥλιου. Γι' αὐτὸ ὁ Ἥλιος δῦμωσε πολὺ, καὶ σὰν ἔφυγαν ἀπὸ τὸ νησί του, ἔκαμε φοβερὴ τρικυμία πού βούλιαξαν ὅλα τὰ καράβια κι' οἱ σύντροφοι τοῦ Ὀδυσσεὺς πνίγηκαν. Μόνο αὐτὸς σώθηκε. Ἐννιά μερόνυχτα πάλεψε μὲ τὰ ἀγριεμένα κύματα καὶ τέλος ἔφτασε στὸ νησί τῆς Καλυψῶς.

Ἡ ὁμορφὴ νύφη Καλυψῶ, ζοῦσε μόνη της στὸ ὠραῖο νησί της. Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ ὁ Ὀδυσσεὺς, τὸν λυπήθηκε καὶ μὲ εὐχαρίστηση τὸν φιλοξένησε στὸ παλάτι της. Ἡ Καλυψῶ κράτησε πολὺ καιρὸ κοντά της τὸν Ὀδυσσεὺς, γιατί ἠδεδελε νὰ τὸν κἀνῃ ἄντρα της. «Μεῖνε κοντά μου—τοῦ εἶπε μιὰ μέρα—καὶ θὰ σὲ κἀνω εὐτυχισμένο καὶ ἀθάνατο». Μὰ ἡ καρδιά τοῦ Ὀδυσσεὺς ποδοῦσε τὴν

Ίθάκη. Δέν ἔβλεπε τήν ἡμέρα πού δάφτανε στήν πατρίδα του καί δά θρισκόταν κοντά στήν ἀγαπημένη του γυναίκα Πηνελόπη καί στό γυιό του Τηλέμαχο. Μέ καθημερινά παρακάλια ἰκέτευε τήν Καλυψώ νά τόν ἀφήσῃ νά φύγῃ. Στό τέλος οἱ Θεοί τόν λυπήθηκαν. Παράγγειλαν λοιπόν στήν Καλυψώ καί τόν ἄφησε ἐλεύθερο νά γυρίσῃ στήν πατρίδα του.

Μέ μιὰ βάρκα πού ἔφτιαξε ὁ μόνος του ὁ Ὀδυσσεύς, ξεκίνησε γιά τήν Ίθάκη. Δεκαεφτά μερόνυχτα ταξίδευε μέ καλό καιρό, μά γιά κακή του τύχη τόν εἶδε ὁ θεός τῆς θάλασσας Ποσειδῶνας καί γιά νά τόν ἐκδικηθῇ πού στράβωσε τό γυιό του τόν Πολύφημο, μέ τήν Τρῑαιά του ἀνατάραξε τή θάλασσα. Στή στιγμὴ φοβερὴ τρικυμία ξέσπασε. Ἐνα πελώριο κύμα ἀναποδογύρισε τή βάρκα του κι' ὁ Ὀδυσσεύς βρέθηκε στή θάλασσα. Τρία μερόνυχτα πάλειψε ἀντρειωμένα μέ τὰ κύματα κρατημένος ἀπό ἓνα σανίδι. Τήν τέταρτη μέρα ἡ θάλασσα ἡσύχασε κι' ὁ Ὀδυσσεύς κολυμπώντας βγήκε σέ μιάν ἔρημη ἀκρογιαλιά τοῦ νησιοῦ τῶν Φαίακων.

Ὀδυσσεύς καί Ναυσικᾶ

Μέ κατακουρασμένο τό κορμί καί μέ πόδια βαριά σάν τό μολύβι, ὁ Ὀδυσσεύς σύρθηκε στήν ἀκροθαλασσιά. Λίγα βήματα εἶχε κάνει καί σωριάστηκε κάτω ἀπό ἓνα πυκνόφυλλο δένδρο καί στή στιγμὴ ἀποκοιμήθηκε βαθειά.

Πέρασαν ὥρες... Λίγο πιό πάνω, ἀνάμεσα στά πευκόδεντρα, ἓνα μικρὸ ποτομάκι κυλοῦσε τὰ κρουστάλινα νερά του. Ἐκεῖ πρόσχαρες κοπέλλες λευκαίνουν τὰ πανιά τους. Τώρα τέλειωσαν τήν πλύση καί σάν μελίτσια, ξεχύθηκαν στό μικρὸ δασάκι, γιά νά παίξουν. Ἀπό τὰ ξεφωνητά καί τὰ τραγούδια των, ὁ Ὀδυσσεύς ξύπνησε. Σηκώνεται καί τίς βλέπει. Θέλει νά τρέξῃ κοντά τους γιά νά τοὺς ζητήσῃ βοήθεια. Μά πῶς· εἶναι γυμνός! Κό-

βει ένα φουντωτό κλαδί σκεπάζεται όπως-όπως και προχωρεί προς τὸ μέρος των. Τὰ κορίτσια ὅταν τὸν εἶδαν φοβήθηκαν καὶ τόβαλαν στὰ πόδια. Ὁ Ὀδυσσεύς παίρνει δάρρος καὶ τὰ φωνάζει. Τοὺς ἐξηγεῖ πῶς εἶναι ναυαγὸς καὶ παρακαλεῖ νὰ τὸν εὐσπλαχνισθοῦν. Ἐνα ἀπὸ τὰ κορίτσια σταμάτησε. Συγκινήθηκε ἀπὸ τὰ λόγια του καὶ λέει στ' ἄλλα νὰ τοῦ δώσουν ρούχα καὶ φαγητό. Ἦταν ἡ βασίλοπούλα **Ναυσικᾶ**, ἡ κόρη τοῦ βασιλιᾶ τοῦ νησιοῦ Ἄλκίνοου καὶ τ' ἄλλα τὰ κορίτσια ἦταν δοῦλες της, πού εἶχαν ρθῆ στὸ μέρος ἐκεῖνο γιὰ νὰ πλύνουν ρούχα. Ἡ Ναυσικᾶ τὸν συμβούλεψε νὰ παρουσιασθῆ στὸν πατέρα της καὶ κείνος δὴ τὸν βοηθήσῃ σὲ ὅ,τι ἔχει ἀνάγκη.

Ἔστερα τὸν ἀποχαιρέτησε κι' ἀνέβηκε μὲ τὶς ὑπηρέτριές της στὸ ἀμάξι γιὰ νὰ γυρίσῃ στὸ παλάτι της.

Ὁ Ὀδυσσεύς πῆρε τὸ δρόμο τοῦ ἀμαξιοῦ καὶ σὲ λίγες ὥρες ἔφτασε στὴν πόλη. Στὴ μέση τῆς ἡμορφῆς πολιτείας ἦταν τὸ παλάτι, πού τόζωνε ἕνας μέγας καταπράσινος κῆπος. Μὲ κτυποκάρδι ἀνεβαίνει ἕνα - ἕνα τὰ μαρμάρινα σκαλιὰ τοῦ παλατιοῦ. Ἔστερα προχωρεῖ καὶ μπαίνει στὴ μεγάλη αἴθουσα. Ἐκεῖ ὁ βασιλιάς Ἄλκίνοος, καθισμένος στὸ χρυσὸ του θρόνο, μιλάει μὲ τοὺς ἄρχοντες τῶν Φαίάκων.

Ὁ Ὀδυσσεύς προχωρεῖ καὶ γονατίζοντας μπροστὰ στὸν Ἄλκίνοο λέει μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή: «Πολυχρονεμένη μου ἄρχοντα, εἶδε οἱ θεοὶ τοῦ Ὀλύμπου νὰ σοῦ χάρισουν χρυσὴ ζωὴ κι' ἡ εὐτυχία νὰ εἶναι πιστὸς σύντροφος στὸ σπιτικό σου. Σὲ ἱκετεύω, στείλε με γρήγορα στὴν ποδητὴ μου πατρίδα, πού χρόνια ὀλόκληρα περιπλανιέμαι μακριὰ ἀπὸ τοὺς δικούς μου».

Ὁ Ἄλκίνοος συγκινήθηκε πολὺ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ξένου κι' ἔδωσε ἐντολὴ στοὺς ὑπηρέτες του νὰ τὸν περιποιηθοῦν ὅσο μποροῦν καλύτερα. Τὴν ἄλλη μέρα ἔκαμε στὸ παλάτι μεγάλο τραπέζι πού κάθισαν κι' ὅλοι οἱ ἄρχοντες τοῦ νησιοῦ. Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ διασκέδασαν, ὁ Ἄλκίνοος ρώτησε τὸν ξένο ποιὸς ἦταν καὶ πῶς ἔφτασε

στόν τόπο τους. Ὁ Ὀδυσσεύς σηκώθηκε καί εἶπε: «Ἐγώ εἶμαι ὁ βασιλιάς τῆς Ἰθάκης, ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ πορθητῆς τῆς Τροίας.» Ὑστερα ἀνιστόρησε ὄλα τὰ βάσανά του. Ὅλοι ἄκουγαν μέ συγκίνηση καί θαυμασμό τήν διήγησή του. Σάν τέλειωσε τήν ἱστορία του, ὁ Ἀλκίνοος ἔδωσε διαταγή νά ἐτοιμάσουν ἕνα γοργοτάξειδο καράβι πού θά ἔφερε στήν πατρίδα του τόν ἥρωα.

Τήν ἄλλη μέρα ὁ βασιλιάς μέ τούς προεστούς τοῦ νηιοῦ συνῶδειψαν τόν Ὀδυσσεύα ὡς τό καράβι. Τοῦ χάρισαν πλούσια δῶρα καί τοῦ εὐχήθηκαν καλό ταξίδι.

Ὁ Ὀδυσσεύς γυρίζει στήν Ἰθάκη

Οἱ ναῦτες τοῦ καραβιοῦ ἔλυσαν τὰ σχοινιά καί τό καράβι σαλπάρησε. Ὁ βασανισμένος ἥρωας τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ξαναγυρίζει στήν πατρίδα του! «Πόσα χρόνια πᾶνε ἀπό τότε πού ἔφυγα ἀπό τό νησί μου!» συλλογίζεται ὁ Ὀδυσσεύς καί τὰ μάτια του βουρκώνουν.

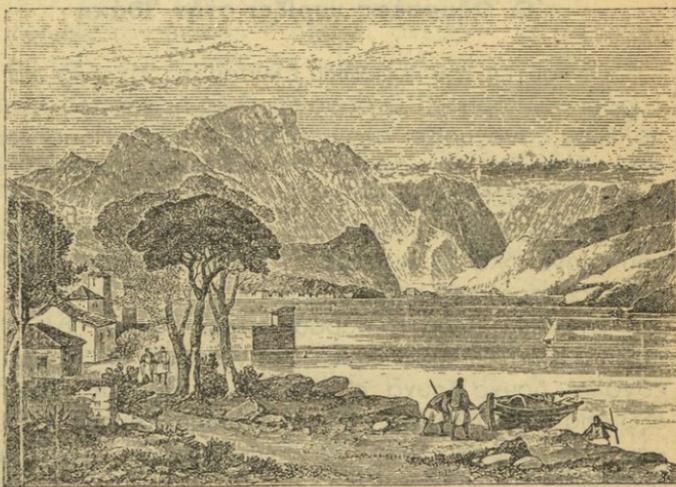
Ξάπλωσε στήν πλώρη τοῦ καραβιοῦ καί στό μυαλό του φέρνει ὄλα τὰ περασμένα. Ἔτσι μέ τίς δύμηρες τοῦ παρελθόντος, τόν πῆρε ὁ ὕπνος.

Τήν ἄλλη μέρα τό καράβι ἔφθασε στήν Ἰθάκη. Ἐπειδή ὁμως ὁ Ὀδυσσεύς κοιμόταν ἀκόμη, οἱ ναῦτες τόν ἔβγαλαν ἤσυχχα ἤσυχχα σ' ἕνα μικρό λιμανάκι, λίγο πιό ἔξω ἀπό τήν πόλη, ἄφησαν τὰ δῶρα κοντά του καί μπήκαν στό καράβι τους νά ξαναγυρίσουν στήν πατρίδα τους.

Ὅταν ὁ Ὀδυσσεύς ξύπνησε, δέν γνώρισε τήν πατρίδα του. Εἴκοσι χρόνια ἔλειπε ὁ δυστυχής! Νόμισε πώς οἱ Φαίακες τόν ἔβγαλαν σέ ξένη χώρα! Τότε παρουσιάστηκε ἡ θεά Ἀθηνᾶ καί τοῦ φανέρωσε πώς βρίσκεται στήν Ἰθάκη. Ἡ θεά τοῦ εἶπε ἀκόμα ὅτι στό παλάτι του εἶχαν ἐγκατασταθῆ οἱ πλούσιοι νέοι τῆς Ἰθάκης, πού σπαταλοῦσαν τήν περιουσία του καί ζητοῦσαν νά πάρουν γυναῖκα τους τήν Πηνελόπη, μά κείνη ἔμενε

πιστή σ' αὐτόν καί πάντα ἐλπίζει στό γυρισμό του. Τόν συμβούλεψε νά συναντήση πρῶτα τόν πιστό του ὑπῆρέτη Εὐμαιο καί τό γιό του Τηλέμαχο. Μέ τή βοήθεια αὐτῶν δά ἔδωχνε τούς μνηστήρες τοῦ παλατιοῦ καί δά ξανάβρισκε τή χαρά καί τήν εὐτυχία κοντά στή γυναίκα του καί στό γιό του.

Μέ βαθειά συγκίνηση ἄκουσε ὁ Ὀδυσσεάς τό λόγια τῆς Ἀθηνᾶς. Ντύθηκε σά ζητιάνος καί πήρε τό δρόμο πού δά τόν ἔφερνε στίς μάντρες τοῦ χοιροβοσκοῦ Εὐμαιο.

Ἰθάκη, τὸ νησί τοῦ Ὀδυσσεά

Ὁ γερο-βοσκός καθόταν σέ μιὰ καλύβα, μακριά ἀπό τήν πόλη. Καλοδέχτηκε τόν ζητιάνο καί τόν φιλοξένησε στό φτωχικό του. Πού νά φαντασθῇ ὁ καλόψυχος ὑπῆρέτης πῶς ὁ γερο-ζητιάνος ἦταν τὸ ἀφεντικό του! Πίστεψε πῶς ἦταν ξένος περαστικός κι' ἄρχισε νά

τοῦ μιλᾷ γιὰ τὸν παλιό του ἀφέντη τὸν Ὀδυσσεά!

Τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ἓνα νέο παιδί, Ξανδός, μπῆκε στὴν καλύβα. Ἀμέσως ἡ καρδιά τοῦ Ὀδυσσεά κτύπησε γρήγορα καὶ δυνατά. Ὁ Ὀδυσσεάς μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποῦρριξε στὸ νέο, γνώρισε τὸ γυιό του, τὸν Τηλέμαχο. Δέν κρατήθηκε· μὲ δάκρυα στὰ μάτια σηκώθηκε κι' ἀγκάλιασε τὸ παιδί του. «Εἶμαι ὁ πατέρας σου, ναί, ὁ πατέρας σου» σιγόλεγε. Συγκινητικὴ ἦταν ἐκείνη ἡ στιγμὴ! Δάκρυα χαρᾶς ἔτρεχαν ἀδιάκοπα ἀπὸ τὰ μάτια τους. Ἐπειτα σκέφθηκαν πῶς νὰ τιμωρήσουν τοὺς μνηστῆρες, δηλαδὴ τοὺς ἀρραβωνιαστικούς τῆς Πηνελόπης.

Τὴν ἄλλη μέρα γύρισε στὴν πόλη ὁ Τηλέμαχος. Ἀργότερα πῆγε κι ὁ Ὀδυσσεάς. Φοροῦσε κουρελιασμένα ροῦχα καὶ στὸ παλάτι κανένας δέν τὸν ἀναγνώρισε· μόνο τὸ πιστὸ σκυλί τοῦ παλατιοῦ, ὁ Ἄργος, τὸν γνώρισε· μὰ εἶχε γεράσει πιά καὶ δέν μπορούσε νὰ σηκωθῆ γιὰ νὰ ὑποδεχθῆ τὸν κύριό του. Κούνησε δυὸ - τρεῖς φορές τὴν οὐρά του καὶ πῆγε νὰ σηκωθῆ· μὰ τῇ στιγμῇ ἐκείνῃ ψόφησε!

Τὰ πλουσιόπαιδα τῆς Ἰθάκης, οἱ μνηστῆρες, στὴ μεγάλη σάλα τοῦ παλατιοῦ ἔτρωγαν κι' ἔπιναν. Ὄταν εἶδαν τὸν Ὀδυσσεά, ἄρχισαν νὰ τὸν περιάζουν καὶ νὰ τὸν κοροϊδεύουν. Ὁ Ὀδυσσεάς μὲ βαρειά καρδιά ὑπέμενε ὅλες τίς βρισιές, χωρὶς νὰ βγάλῃ λέξη ἀπὸ τὸ στόμα του. Κεῖνῃ τῇ ὥρᾳ μπαίνει στὴ μεγάλη αἶθουσα ἡ βασίλισσα, ἡ Πηνελόπη. Κοιτάζει μὲ συμπόνοια τὸν φτωχὸ ξένο καὶ ὕστερα λέει στοὺς μνηστῆρες:

«Σήμερα πῆρα τὴν μεγάλη ἀπόφαση. Νά, βλέπετε, μνηστῆρες, τὰ 12 τσεκούρια ποῦ κρατῶ. Ὅποιος ἀπὸ σᾶς μπορέσει καὶ περάσει ἀπὸ τίς κρύπτες αὐτῶν τῶν τσεκουριῶν τὸ τόξο αὐτὸ τοῦ Ὀδυσσεά, δὰ τὸν παντρευτῶ ἀμέσως. Ὁ ἄντρας μου φαίνεται χάθηκε στὰ ξένα».

Οἱ μνηστῆρες δέχτηκαν κι' ἄρχισαν τὸν ἀγῶνα. Κανένας τους δέν μπόρεσε οὔτε τὸ τόξο νὰ τεντώσῃ! Τό-

τε ὁ γεροζητιάνος πήρε τὸ τόξο στὰ χέρια του, τὸ τέντωσε κι' ὕστερα σημάδεψε. Τὸ θέλος ξέφυγε ἀπὸ τὰ χέρια του γρήγορα σάν ἀστραπή καὶ πέρασε ἀπὸ τὶς τρύπες τῶν τσεκουριῶν. Οἱ μνηστήρες τάχασσαν καὶ κοίταζαν μὲ θαυμασμό τὸ γεροζητιάνο. Ὁ Ὀδυσσεύς τότε πετάει τὰ παλιόρρουχα ποῦ φοροῦσε καὶ παρουσιάζεται μὲ τὴ βασιλική στολή του. Ὅλοι σαστίσανε καὶ δὲν πίστευαν στὰ μάτια τους. Ὁ Τηλέμαχος βγάζει τὸ σπαθὶ του καὶ πηγαίνει δίπλα στὸν πατέρα του. Κεῖνη τὴ στιγμή ἀκούστηκε ἡ βροντερὴ καὶ ἐκδικητικὴ φωνὴ τοῦ Ὀδυσσεύα ποῦ ἔλεγε: «Ἔ, μνηστήρες, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πληρῶστε τὶς ἀνομίες σας». Καὶ πατέρας καὶ γιοὺς ὤρμησαν πάνω στοὺς μνηστήρες. Σὲ λίγη ὥρα ὅλοι οἱ μνηστήρες ἔπεσαν νεκροί.

Οἱ ὑπηρέτες, γεμάτοι χαρὰ γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ βασιλιᾶ τους, ἔτρεξαν στὴν Πηνελόπη γιὰ νὰ τῆς ἀναγγεῖλουν τὴν χαρμόσυνη εἶδηση. Ἡ βασίλισσα τρέχει καὶ ρίχνεται στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Ὀδυσσεύα. Σφυχταγκαλιασμένοι ὦρα πολλή, κλαῖνε ἀπὸ τὴ χαρὰ τους. Εἴκοσι χρονῶν στενοχώριες καὶ λύπες, ξεχάστηκαν μὲ μιᾶς!

Ὁ Ὀδυσσεύς ἔζησε πολλὰ χρόνια εὐτυχισμένα, κοντὰ στὴν πιστὴ κι' ἀγαπημένη του Πηνελόπη. Ὅταν πέθανε, ὅλος ὁ κόσμος ἔκλαψε ἀπὸ τὴ λύπη του κι' οἱ ἄνθρωποι τὸν τίμησαν καὶ τὸν δόξασαν σάν ἥρωα καὶ τ' ὄνομά του ἔμεινε ἀθάνατο.

Τέλος

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΥΘΙΚΟΙ ΧΡΟΝΟΙ

Οί Θεοί τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων	σελις 3
Οἱ Ἡρώες	» 5
Ο ΗΡΑΚΛΗΣ	
Τὰ παιδικὰ του χρόνια	» 6
Ἄδρος τῆς Ἀρετῆς καὶ τῆς Κακίας	» 7
Τὰ κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ	» 8
Τὸ λιοντάρι τῆς Νεμέας	» 9
Ἡ Λερναία Ὑδρα	» 11
Οἱ Στυμφαλίδες Ὄρνιθες	» 12
Ἡ Κοπριά τοῦ Αὐγείου	» 14
Ἄλλα κατορθώματα τοῦ Ἡρακλῆ	» 15
Ὁ θάνατος τοῦ Ἡρακλῆ	» 18
Ο ΘΗΣΕΑΣ	
Ἡ γέννηση καὶ τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Θησέα	» 19
Ὁ Θησέας πηγαίνει στὴν Ἀθήνα	» 20
Ὁ Θησέας σκοτώνει ληστές καὶ κακούργους	» 20
Ὁ Θησέας φθάνει στὴν Ἀθήνα	» 22
Ὁ Ταῦρος τοῦ Μαραθῶνα	» 22
Τὸ μεγαλύτερο κατόρθωμα τοῦ Θησέα	» 23
Ὁ Θησέας στὴν Κρήτη	» 23
Ὁ Θησέας σκοτώνει τὸ Μινώταυρο	» 24
Ὁ Θησέας γίνεται βασιλιάς	» 26
Ἡ Ἀλκίστη καὶ ὁ Ἀδμητος	» 28
Ὁ Ἡρακλῆς γλυτώνει τὴν Ἀλκίστη	» 29
ΑΡΓΟΝΑΥΤΙΚΗ ΕΚΣΤΡΑΤΕΙΑ	
Φρίξος καὶ Ἑλλη	» 30
Πελίας καὶ Ἰάσοντας	» 32
Τὸ ταξίδι τῶν Ἀργοναυτῶν	» 33
Ὁ Ἰάσοντας παίρνει τὸ χρυσόμαλλο δέρμα	» 35
Οἱ Ἀργοναῦτες ἐπιστρέφουν στὴν Ἑλλάδα	» 37
Ο ΤΡΩΪΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ	
Γιατὶ ἔγινε ὁ Τρωϊκὸς πόλεμος	» 38
Οἱ Ἕλληνες συγκεντρώνονται στὴν Αὐλίδα	» 41
Ὁ Ἀγαμέμνων θυσιάζει τὴν Ἴφιγένεια	» 42
Οἱ Ἕλληνες πολιορκοῦν τὴν Τροία	» 44
Ἡ φιλονικία τοῦ Ἀγαμέμνονα μὲ τὸν Ἀχιλλέα	» 44
Ὁ θάνατος τοῦ Πατρόκλου	» 45
Ὁ θάνατος τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τὸ ξύλινο ἄλογο τοῦ Ὀδυσσεά	» 47
Ἄλωση καὶ καταστροφή τῆς Τροίας	» 48
Οἱ Ἕλληνες γυρίζουν στὴν Ἑλλάδα	» 50
ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ	
Ὁ Ὀδυσσεύς στὴ χώρα τῶν Κικόνων καὶ τῶν Λωτοφάγων	» 50
Ὁ Ὀδυσσεύς στὴ χώρα τῶν Κυκλώπων	» 51
Ἄλλες περιπέτειες τοῦ Ὀδυσσεά	» 54
Ὀδυσσεύς καὶ Ναυσικά	» 57
Ὁ Ὀδυσσεύς γυρίζει στὴν Ἰθάκη	» 59

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΣΙΛΙΝΑΚΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ) 47, ΑΘΗΝΑΙ — ΤΗΛ. 27.987

- 1) Παλαιά Διαθήκη 'Ιωάν. Χριστοδουλοπούλου
- 2) Καινή Διαθήκη 'Ιωάν. Χριστοδουλοπούλου
- 3) Καινή Διαθήκη Δ. Εύσταθοπούλου
- 4) 'Εκκλησιαστική Παναγοπούλου — Μάνιου
- 5) Λειτουργική Παναγοπούλου - Μάνιου - Παπαευγενίου
- 6) Εὐαγγέλιον Μεσολωρᾶ — Παπανικολάου
- 7) 'Ηρωϊκή 'Ελλάδα. 'Ιστορία Γ'. Εὐαγ. Πεντέα
- 8) 'Αρχαία 'Ελλάδα. 'Ιστορία Δ'. Εὐαγ. Πεντέα
- 9) 'Ιστορία 'Αρχ. 'Ελλάδος Δ.' Γεωργίου—Γοργολίτσα
- 10) Βυζαντινὴ 'Ιστορία Ε.' Γεωργίου — Γοργολίτσα
- 11) 'Ιστορία Νεωτ. 'Ελλάδος Γεωργίου — Γοργολίτσα
- 12) Γεωγραφία Δ.' Ι. Χριστοδουλοπούλου
- 13) » Ε.' »
- 14) » ΣΤ.' »
- 15) Ζωολογία Γ.' καὶ Δ.' Γοντζέ
- 16) » Ε.' καὶ ΣΤ.' »
- 17) Φυτολογία Γ.' καὶ Δ.' »
- 18) » Ε.' καὶ ΣΤ.' »
- 19) Μεθοδικὴ 'Αριθμητικὴ Γ.' Δ. Κωνσταντινοπούλου
- 20) 'Αριθμητικὴ Δ.' Ι. Φωτίου
- 21) Γραμματικὴ Δημοτικῆς Γλώσσης Γ.' Δ.' Ι. Σταυρακάκη — Π. Βαβουλέ
- 22) Γραμματικὴ Καθαρευούσης Γ. Γεωργίου — Γρηγ. Γοργολίτσα
- 23) Οἱ 'Εκθέσεις καὶ τὰ Παιδιά Ε'. ΣΤ.' Θ. Δέρβου
- 24) 'Η 'Ολικὴ Μέθοδος τῆς πρώτης ἀναγνώσεως καὶ γραφῆς στὰ σχολεῖα μας Α. Σολωμοῦ
- 25) Εἰσαγωγὴ στὴν Καλαισθητικὴν 'Αγωγήν Π. Κατσιρέα
- 26) Δάφνες στὴν Πίνδο 'Εθνικὸ Δράμα σὲ 3 πράξεις. (Τὸ ἔπος τῆς 28ης 'Οκτωβρίου 1940) Σ. Ρωμέση
- 27) Τὸ Μεσολόγγι 'Αδάνατο 'Εθνικὸ καὶ 'Ιστορικὸ δράμα σὲ 3 πράξεις ὑπὸ Σ. Ρωμέση